

Ilham Aliyev

İlham Əliyev yeni tarix yazır

“Biz gücümüzü səfərbər edərək bax, bu tarixi günləri yaşayırıq. Bu, həqiqətən də, tarixi günlərdir. Bəlkə də çoxəsrlək Azərbaycan tarixində buna bənzər şərəfli və qürurlu günlər olmayıb. Biz bunu birliyimiz sayəsində qazanmışıq, gücümüz sayəsində qazanmışıq.”

İlham ƏLİYEV

Milli həmrəyliyin təntənəsi

Vətən müharibəsi Azərbaycan xalqının birliyini, hər zaman İlham Əliyevin ətrafında sıx səfərbər olduğunu bir daha nümayiş etdirdi

Bu gün Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günüdür. 29 ildir ki, müstəqil Azərbaycan xalqı bu tarixi oloomtdar bayramlardan biri kimi qeyd edir.

Amma bu il Milli Həmrəyliyi Günü tamamilə fərqli, daha yüksək əhvali-ruhiyyə ilə qarşılır. Çünki bu il torpaqlarımızın işğaldan azad olunması həm də milli həmrəyliyin təntənəsi, xalqımızın öz rəhbəri ətrafında sıx birləşməsinin təəcəssümü oldu.

Heydər Əliyev xalqımız bir amal uğrunda birləşdirdi

Öncə onu qeyd edək ki, ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində respublikamızda cərəyan edən proseslər orta və yaşlı nəslin yaxşı xatirələridir. Cəmiyyətimizdə meydana çıxan qütbləşmə səbəbindən baş verən parçalanma, o cümlədən siyasi çəkişmələr və separatizmin baş qaldırması yenidən qovuşduğumuz müstəqilliyimiz üçün olduqca təhlükəli sənərlər yaratmışdı. Milli maraqlar və mənafelər ətrafında səfərbərliyin, həmrəyliyin olmaması özünü ciddi problem kimi göstərərək hələ kövrək olan müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsində və yeni dövlət quruculuğunda ən böyük problemlə çevrilmişdi. Ele bütün bunların nəticəsi idi ki, 1993-cü ilin ortalarına qədər Azərbaycanda vətəndaş sülhü və həmrəyliyi mövcud olmamış, qarşıdurma kəskinləşmişdi. Hətta Ermənistanın işğalçılığına

qarşı aparılan müharibədə ön xətt mövqelərində müdafiəsiz qalmış, xalqımız yenidən əldə olunmuş dövlət müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üzləşmişdi. Məhz Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın yekdil təkidilə hakimiyyətə döndürülməsindən sonra ölkədə davamlı sabitlik və iqtisadi tərəqqinin əsasını qoyulması ilə yanaşı, milli birliyə nail olundu. Azərbaycançılıq anlayışı milli təfəkkürünə çevrildi. Bundan sonra Azərbaycan dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində məskunlaşmış soydaşlarımız üçüq milli iftixar, mənəvi dayaqlar və güvən yeri oldu. Ona görə ən yeni tariximizdə xalqımızın milli həmrəyliyinə

nail olunması Ümmümilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısındakı əvəzsiz xidmətlərindən biri kimi dəyərləndirilir. Heydər Əliyev xalqımızın milli həmrəyliyinə əldə olunmasına hələ Naxçıvanda fəaliyyət göstərirdiyi dövrdən xüsusi diqqət və həssaslıqla yanaşmışdı. Təsədüfi deyil ki, 1991-ci il dekabrın 16-da Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi “Dünya Azərbaycanlılarının həmrəyliyi və birlik günü haqqında” qərar qəbul edərək dekabr ayının 31-ni Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü elan etmişdi.

Ardı 5-ci səh.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə Milli Məclisin müraciəti

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi dekabrın 30-da keçirilmiş plenar iclasında Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə müraciət qəbul edib. AZƏRTAC müraciəti təqdim edir.

Əziz soydaşlarımız, dəyərli həmvətənlərimiz! Sayına, intellektual və mənəvi potensialına görə dünyanın böyük millətləri sırasındakı layiqli yer tutan qüdrətli Azərbaycan xalqının övladlarını dil, əqidə, əməl birliyinə çağırış günü ərəfəsində hər birinizi səmimi-qəlbədən salamlayıq.

Bu il dünya Azərbaycanlıları 31 Dekabr - Həmrəyliyi Günü nü sərəcə böyük ruh yüksəkliyi ilə qarşılayırlar. Ümmümilli məqsəd

naminə birləşib dəmir yumruğa çevrilməyi bacarmış Azərbaycan xalqı və onun qəhrəman Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Ermənistan silahlı qüvvələrini darmadağın edərək torpaqlarımızın işğalına son qoyub. Azərbaycanın əzəli tarixi torpağı olan Qarabağın düşmən işğalından azad edilməsi, dövlətimizin ərazi bütövlüyünün bərpa olunması xalqımızı 30 ildən artıq davam edən məğlubiyyət sindromundan qurtarmış və onu qalib xalqa çevirib.

Azərbaycançılıq əməli ətrafında milli-mənəvi bütövləşmə hərəkatının başlanğıcını qoymuş Ulu Öndər Heydər Əliyevin vəsiyyəti şəərəflə yerinə yetirilib.

Ardı 3-cü səh.

Adətən, tarixi salnaməçilər, tarixçilər yazırlar! Təskirələrdə, salnamələrdə, müxtəlif tarixi əsərlərdə!

Dövlət başçılar da tarix yazırlar! Amma yeni tarix yazmaq onların heç də hamısına nəşib olmur!

Çünki onlar tarixi iş otaqlarında yazmırlar, döyüş meydanlarında, real həyatda, əməlləri ilə, möhtəşəm qələbələri ilə yaradırlar!

Tarixçilərin və salnaməçilərin yazıb gələcək nəsillərə çatdırdıqları tarix isə əslində qalib dövlət başçıları və sərkərdələrin gördükləri işlər, yaratdıqları yeniliklər, həyata keçirdikləri dəyişikliklər olur!

Azərbaycan xalqı xoşbəxt xalqdır ki, onun tarix yaradan rəhbəri, itirilmiş əraziləri geri qaytaracağı bacaran, ölkənin ərazi bütövlüyünü bərpa edən sərkərdə övladı var!

Bəli, Müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev Azərbaycanın yeni tarixini, şərəf tarixini yazıb yaradır!

Tariximizin son beş əsrində İlham Əliyev Azərbaycanın ilk dövlət başçısıdır ki, işğal olunmuş əraziləri geri qaytardı!

Bunu bacardı, bunu etdi: güclü və arxalı düşməni diz çökdürərək məğlubiyyətini etiraf etdirdi!

Düşməni məhvədən qurtarmaq üçün kapitulyasiya sənədini imzaladı!

Bəli, iki əsr ərzində davam edən Qarabağ münaqişəsinə son qoyuldu!

Qarabağ əbədlilik Azərbaycanın oldu! Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edildi!

İlham Əliyev Azərbaycan və dünya tarixinə qalib sərkərdə, itiril-

miş əraziləri geri qaytaran dövlət rəhbəri kimi düşdü!

Torpaqlar qılıncın gücü ilə fəth olunur! Ərazilər müharibə yolu ilə alınır və verilir!

Vaxt var idi dövlətlər dünyanın bu başından o başına qədər əraziləri müharibə yolu ilə ələ keçirirdilər!

Güclünün qabağında çıxan, ona bir söz deyən olmurdu!

Çünki belə onlar da fəth sərkərdəsinin qılıncının gücünü öz üzərində hiss edə bilirdilər.

Müasir dünya isə bambaşqadır!

İndi işləməyə də, “beynəlxalq hüquq” adlı bir anlayış var.

Güclülər zəiflərin qulağını çəkmək istəyəndə ondan istifadə edirlər.

İndi beynəlxalq güclər var!

Beynəlxalq təşkilatlar, qurumlar mövcuddur.

Onların əlində dövlətləri ram etməyə, zəiflətməyə, sivil dünyadan təcrid etməyə xidmət edən “sanksiya” adlı alət var!

İndi dünyada “ictimai rəy” adlanan bir anlayış da var!

Onu isə dünyada tanınan müxtəlif KİV formalaşdırır.

İndi “sosial şəbəkə” adlı bir “meydan” da var!

Bu meydana kim nə istəyir yazır, çəkib göstərir, həm də həqiqət ilə yalanı həmişə ayırmaq mümkün olmur!

Bütün bunları nəzərə almadan müharibə aparmaq, qalib gəlmək mümkün deyil!

Bütün bunlarsız yeni tarix yaratmaq da mümkündür!

Ardı 4-cü səh.

Vətən müharibəsi iştirakçılarının təltif olunması onların xidmətlərinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən yüksək qiymətləndirilməsinin təsdiqidir

Azərbaycan Respublikası ərazilərinin işğaldan azad olunması zamanı hərbi əməliyyatlarda iştirak edərək igidlik və şücaət nümayiş etdirmiş, vəzifə borcunu ləyaqətlə və vicdanla, döyüş tapşırıqlarını uğurla yerinə yetirmiş Silahlı Qüvvələrimizin hərbi qulluqçuları Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərəncamları ilə “Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı” adı, müxtəlif orden və medallarla təltif olunurlar.

Bu təltiflər Vətən Müharibəsində iştirak edən hərbi qulluqçuların xidmətlərinin Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən yüksək qiymətləndirilməsinin təsdiqidir. Bu, həm də hərbi vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dekabrın 9-dan 30-dək dövlət başçısının sərəncamları ilə 83 hərbi qulluqçu “Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı” adı, 33 nəfər “Zəfər” ordeni, 204 nəfər “Qarabağ” ordeni, 3 nəfər 1-ci dərəcəli “Vətənə xidmətə görə”, 9 nəfər 2-ci dərəcəli “Vətənə xidmətə gö-

re”, 331 nəfər 3-cü dərəcəli “Vətənə xidmətə görə” ordenləri, 105 nəfər 3-cü dərəcəli “Rəşadət” ordeni, 288 nəfər “Azərbaycan Bayrağı” ordeni ilə təltif ediləblər. Həmçinin 3598 nəfər “Vətən uğrunda”, 622 nəfər “İgidliyə görə”, 1113 nəfər “Döyüşdə fərqlənməyə görə”, 5449 nəfər “Cəsur döyüşçü”, 12 519 nəfər “Cəbrayılın azad olunmasına görə”, 13 953 nəfər “Füzulinin azad olunmasına görə”, 7991 nəfər “Xocavəndin azad olunmasına görə”, 3549 nəfər “Zəngilanın azad olunmasına görə”, 3572 nəfər “Suqovuşanın azad olunmasına görə”, 9376 nəfər “Qubadının azad olunması-

na görə”, 4646 nəfər “Şuşanın azad olunmasına görə”, 5203 nəfər “Kəlbəcərin azad olunmasına görə”, 2267 nəfər “Ağdamın azad olunmasına görə”, 5775 nəfər “Laçının azad olunmasına görə” medalları, 1981 nəfər isə “Hərbi xidmətlərə görə” medalları ilə təltif olunublar. Ümmümillik təltiflərinin sayı 82 670-dir.

Təltif olunanların tam əksəriyyəti sırası əsgərlər, müddətdən artıq xidmət edən hərbi qulluqçular, gizirlər və kiçik zabıtlərdir.

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının təltif olunması davam etdiriləcək.

Qarabağı dünyanın ən gözəl guşələrindən birinə çevirəcəyik

Düşmən məğlub edildiyi gündən Yerevanda mitinqlərin arası kəsilmiş, bütün siyasi qüvvələr Ermənistan ordusunun darmadağın edilməsinə səbəblərini araşdırır, hamı bir-birini ittihad edir.

Bu təsadüfi deyil. Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə düşmən ildırım sürəti ilə darmadağın edilmiş, ardınca isə azad olunmuş ərazilərin bərpasına başlanmışdır. Artıq yerli icra hakimiyyətləri, hüquq mühafizə orqanları da fəaliyyətə başlayır, təhlükəsizlik məsələləri həll edilir, ərazilər sürətlə minalardan təmizlənir.

İlk baxışdan nəzərə çarpan odur ki, azad edilmiş ərazilərdə dağıdılan infrastrukturun bərpası məqsədilə bütün istiqamətlərdə dərin araşdırmalar aparılır, yer üzündən silinmiş kəndlərin və şəhərlərin canlanması üçün ciddi addımlar atılır. Böyük investisiya qoyuluşları tələb edən nəhəng bərpa işləri mərhələli şəkildə, sektorlar üzrə sərəməyələrin geniş spektrinin cəlb olunmasını zərurətə çevirir.

Ardı 8-ci səh.

T.Ə.Əhmədovun “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Azərbaycan Respublikasında jurnalistika sahəsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Teymur Əkbər oğlu Əhmədov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2020-ci il

E.C.Məmmədovun “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə Elman Camal oğlu Məmmədov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2020-ci il

T.Y.Rüstəmxanlıın “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Azərbaycan Respublikasının ictimai həyatında səmərəli fəaliyyətinə görə Tənzilə Yolçu qızı Rüstəmxanlı “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2020-ci il

M.İ.İbrahimovun “Şərəf” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Azərbaycan milli musiqi sənətinin inkişafında böyük xidmətlərinə görə Mənsur İsratıl oğlu İbrahimov “Şərəf” ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2020-ci il

H.Ə.Həsənovun “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanlarında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Həsən Əziz oğlu Həsənov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2020-ci il

V.Ə.Cəfərova Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü”nün təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq **qərara alıram**:
1. Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında səmərəli fəaliyyətinə görə Vahid Əziz oğlu Cəfərova (Vahid Əziz) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü verilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2020-ci il

N.M.Vəlixanlıın “Şərəf” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Azərbaycan Respublikasında elm inkişafında böyük xidmətlərinə görə Nailə Məmmədli qızı Vəlixanlı “Şərəf” ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2020-ci il

K.M.Abdullayevin “Şərəf” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Azərbaycan Respublikasında elm və təhsilin inkişafında böyük xidmətlərinə görə Kamal Mehdi oğlu Abdullayev “Şərəf” ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2020-ci il

Azərbaycan ilə Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi arasında əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub

Dekabrın 30-da xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin (BQXK) Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Arian Bauerlə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə nazir Ceyhun Bayramovun BQXK-nin Avropa və Mərkəzi Asiya üzrə Regional direktoru Martin Şüppel dekabrın 7-də keçirdiyi görüşünün davamı olaraq, Azərbaycanın münasibətini təsirinə məruz qalmış ərazilərdə komitənin fəaliyyəti ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Tərəflər 2020-ci il 10 noyabr tarixli Birgə Bəyanatdan sonra bölgədə yaranmış yeni vəziyyəti, bütün kommunikasiyaların açılması, hər iki icmanın sülh və təhlükəsizlik şəraitində birgə yaşayışı

nin təmin olunması və bəyanatdan irəli gələn digər məsələləri müzakirə ediblər. BQXK tərəfindən ehtiyacı olan insanlara müvafiq yardımların göstərilməsi istiqamətində görülən işlər məmnunluqla qeyd edilib, Azərbaycanın təşkila

tın fəaliyyətini dəstəklədiyi vurğulanıb. Görüşdə habelə Azərbaycan ilə BQXK arasında əməkdaşlıq məsələləri, təşkilatın ölkəmizdəki fəaliyyətinin səmərəliliyinin daha da artırılması yolları müzakirə edilib.

Xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Diplomatiya könüllüləri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin elan etdiyi “Könüllülər ili” çərçivəsində dekabrın 30-da xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov XİN-in nəzdində fəaliyyət göstərən Diplomatiya könüllüləri ilə videokonfrans formatında görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov dövlət başçısının təşəbbüsü və təşviqi ilə ölkəmizdə geniş vüsət alan könüllülük hərəkatının önəmindən bəhs edib. 2020-ci ilin Prezident İlham Əliyev tərəfindən “Könüllülər ili” elan edilməsinin ölkədə Azərbaycan gəncliyinə dövlət səviyyəsində verilən yüksək dəyərini bariz nümunəsi olduğu, artıq ölkəmizdə könüllülük fəaliyyətinin sisteməli xarakter daşdığı diqqətə çatdırılıb.

Nazir Azərbaycan könüllülərinin pandemiya dövründəki tədqiqatçı fəaliyyətlərindən bəhs edib, bu müddət ərzində müxtəlif sahələrdə fəaliyyət göstərən könüllülərin həmrəyliyinə və birgə əməkdaşlığının məmnunluqla vurğulanıb. Azərbaycan Könüllü Təşkilatları İttifaqının təsis edilməsinin ölkəmizdə könüllülər hərəkatında mühüm addımlardan biri olduğunu söyləyib.

Ceyhun Bayramov 2020-ci ildə Azərbaycan üçün ən əlamətdar hadisə olan, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Ordumuzun şanlı Qələbəsindən bəhs edib. Nazir Azərbaycanın cəbhədə olduğu kimi, siyasi müstəvidə də qazandığı uğurlardan danışdı. Vətən müharibəsi dövründə Azərbaycan xalqının həmrəyliyinə, dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, “dəmir yumru” kimi birləşdiyini xüsusi vurğulanıb. Ərazi bütövlüyümüzün bərpası uğrunda canlarından keçən şəhidlərimizin əziz

xatirəsi ehtirama yad edilib və qazilərimizin tezliklə sağlamlıqlarına qovuşmaları arzulanıb.

Ermənistanın informasiya sahəsində təcridatlarının qarşısını almaq məqsədilə aparılan tədqiqatçı informasiya müharibəsindən danışan nazir bu işdə gənclərin də fəal iştirakını qeyd edib, onların bəşirətini artırmaq üçün fəaliyyətlərinin dünyaya çatdırılması üzrə fəaliyyətlərinin davam etdirilməsinin vacibliyini vurğulanıb.

Diplomatiya Könüllülərinin il ərzində fəaliyyətini yüksək qiymətləndirən xarici işlər naziri onlara gələcək işləri ilə bağlı tövsiyələrini verib.

Sual-cavab sessiyası ilə davam edən görüşün yekununda nazir könüllüləri şanlı Qələbəmiz, “Könüllülər ili”, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə təbrik edib, onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8 (I kitab), maddə 583; 2001, № 7, maddə 454, № 9, maddə 576, № 12, maddə 734; 2002, № 5, maddə 249, № 12, maddə 707; 2003, № 8, maddə 425, № 12 (I kitab), maddə 671; 2004, № 1, maddə 1, № 11, maddə 887, № 12, maddə 980; 2005, № 2, maddə 61, № 8, maddə 688, № 12, maddə 1081; 2006, № 12, maddələr 1005, 1026; 2007, № 1, maddə 4, № 6, maddə 597, № 8, maddə 745, № 11, maddə 1053, № 12, maddə 1192; 2008, № 7, maddə 602, № 11, maddə 960; 2009, № 7, maddə 506; 2011, № 1, maddə 14, № 7, maddələr 588, 603, № 12, maddə 1115; 2012, № 6, maddələr 500, 513, № 7, maddə 652, № 9, maddə 841, № 12, maddə 1226; 2013, № 2, maddə 91, № 4, maddə 366, № 11, maddə 1278, № 12, maddələr 1483, 1486, 1495; 2014, № 2, maddələr 94, 98, № 6, maddə 608, № 7, maddə 770, № 8, maddə 957, № 10, maddə 1158, № 12, maddə 1525; 2015, № 1, maddə 11, № 12, maddə 1433; 2016, № 2 (I kitab), maddə 207, № 3, maddələr 396, 402, № 5, maddə 848, № 6, maddələr 973, 974, 1015, № 7, maddə 1245, № 10, maddə 1603, № 11, maddələr 1752, 1792, 1793, № 12, maddələr 2001, 2037, 2046; 2017, № 2, maddə 146, № 5, maddələr 695, 723, 737, № 6, maddə 1055, № 7, maddə 1304,

№ 8, maddə 1509, № 12 (I kitab), maddələr 2219, 2251, 2270; 2018, № 2, maddə 149, № 5, maddə 863, № 6, maddə 1193, № 7 (I kitab), maddələr 1414, 1427, № 10, maddə 1962, № 11, maddələr 2186, 2210, № 12 (I kitab), maddələr 2498, 2509; 2019, № 1, maddə 30, № 4, maddə 590, № 5, maddələr 796, 801, 804, 812, 814, № 8, maddələr 1364, 1373, 1378, № 12, maddə 1894; 2020, № 5, maddə 522, № 6, maddələr 668, 678, № 7, maddə 832, № 8, maddə 1013; Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il 6 oktyabr tarixli 178-VIQD və 184-VIQD nömrəli qanunları) 212.1-ci maddəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin: “212.1. Bu Məcəllənin 211.1.1-ci maddəsinə nəzərdə tutulmuş yol vergisi xarici dövlətlərdə qeydiyyatda olan avtonəqliyyat vasitələri Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə daxil olan zaman gömrük sərhəd buraxılış məntəqələrində və ya gömrük rəsmiləşdirilməsi yerlərində, Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisini tərk edən zaman yol vergisinə cəlb olunmalı hallarda isə gömrük sərhəd buraxılış məntəqələrində gömrük orqanları tərəfindən tutulur və 1 (bir) bank günü ərzində dövlət büdcəsinə köçürülür.”

Maddə 2. Bu Qanun dərc edildiyi gündən 30 (otuz) gün sonra qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 dekabr 2020-ci il

Xorvatiya Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Zoran Milanoviçə

Hörmətli cənab Prezident!
Ölkənizdə baş vermiş zəlzələ nəticəsində insan tələfatı və dağıntılar barədə xəbər mənə olduqca kədərli gəlirdi.

Bu faciə ilə əlaqədar Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, bütün Xorvatiya xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznə başsağlığı verir, yaralananların tezliklə sağlamlığını arzulayıram.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 dekabr 2020-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 22 iyul tarixli 1334 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2019-2024-cü illər üçün Dövlət Proqramı”nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 22 iyul tarixli 1334 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 7, maddə 1276) ilə təsdiq edilmiş “Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2019-2024-cü illər üçün Dövlət Proqramı”na aşağıdakı məzmununda 4.4.23-1-ci bəndə əlavə edilsin:

4.4.23-1.	Narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qəbulu ilə bağlı problemlər haqqında imkanları maarifləndirmək məqsədilə müasir metodiki vasitələrdən istifadə etmək tədbirləri üçün, bu istiqamətdə mexanizmin təkmilləşdirilməsi, müvafiq qurumlarla əlaqə yaradılması və mövcud beynəlxalq təcrübənin tətbiqi	Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Milli Aidiyyəti Agentliyi, digər aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları)	müəmmadi
-----------	---	--	----------

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 dekabr 2020-ci il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Hörmətli cənab Prezident!
İlin son haftəsinə təsadüf edən doğum gününüzün münasibətilə Sizi təbrik etməkdən məmnunluq və şərəf hissi duyuram.
Yola saldıığımız ildə və Prezident olduğunuz əvvəlki illərdə Siz milli və global səviyyələrdə misli görünməmiş təhdidlərə qarşı mübarizə aparmısınız və həmişə olduğu kimi, ölkənizin, vətəndaşlarımızın və dostlarımızın rifahı naminə yüksək mənəvi-əxlaqi dəyərlərlə yanaşı, həmçinin müdrik və uzaqgörən liderlik nümayiş etdirmisiniz. Sizin bu fəaliyyətiniz ən yüksək qiymətə layiqdir.
Siz təxminən iki ay bundan əvvəl prezidentliyinizin 18-ci ilinə başlamısınız. Yahudi anənesinə görə, 18 rəqəminin xüsusi numeroloji mənası vardır və “hayat yolu”nu təcəssüm etdirir.

Bununla əlaqədar beynəlxalq səviyyədə tədqiqatçı fəaliyyəti ilə seçilən Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin fəxri üzvü kimi Sizə cəsarətiniz, uzaqgörənlik və fəxrənlilik arzulayırıq, uzaqgörən, müdrik və nümunəvi liderlik fəaliyyətinizin davamlı olmasını diləyirik.
Birinci xanım, zati-aliləri Mehriban Əliyevaya və gözəl qızınızı Leylaya ən xoş arzularımı və ehtiramımı çatdırmağınızı xahiş edirəm.
Sizə dərin hörmət, xoşbəxt və uğurlu yeni il arzularımla,

Dalia İtzik,
İsrailin sabiq Prezidenti,
Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin üzvü

Zati-aliləri, hörmətli Prezident İlham Əliyev!
Sizi doğum gününüzün münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.
Yeni 2021-ci il ərzində Sizə və doğmalarınıza möhkəm cəsarətlilik, xoşbəxtlik və fəxrənlilik arzulayırıq, ölkənizə və onun vətəndaşlarına davamlı sülh və rifah diləyirik.
İqtisadi, sosial və siyasi sahələrdə ölkənizin qarşısında duran vəzifələrin həlli istiqamətindəki fəaliyyətinizə Sizə uğurlar arzulayırıq.
Bir daha Sizə səmimi salamlarımı və xoş arzularımı çatdırıram.
Hörmətlə,
Rene Van der Linden,
Niderland-Azərbaycan Dostluq Qrupunun sədri

Moskvada Azərbaycan və Ermənistan təhlükəsizlik xidmətləri rəhbərlərinin görüşü keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin (DTX) rəisi general-polkovnik Əli Nağıyev Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin (FTX) direktoru ordu generalı Aleksandr Bortnikovun dəvəti ilə Rusiya Federasiyasında rəsmi səfərdə olub.

AZƏRTAC Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin saytına istinadla xəbər verir ki, səfər çərçivəsində Rusiya FTX-nin

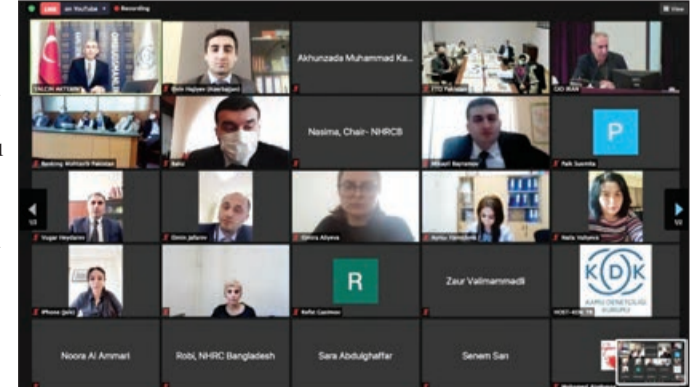
direktoru Aleksandr Bortnikovun vasitəçiliyi ilə general-polkovnik Əli Nağıyev ilə Ermənistan Respublikası Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin direktoru Armen Azyan arasında görüş keçirilib. Görüşdə Rusiya Federasiyasının Prezidenti, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti və Ermənistan Respublikasının baş nazirinin imzaladıqları 2020-ci il 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanatdan və beynəlxalq humanitar hüquq normalarından irəli gələn öhdəliklə

rin yerinə yetirilməsinin hazırkı vəziyyəti, sərhəd təhlükəsizliyi, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə terrorçuluğa mübarizə, Dağlıq Qarabağ münasibəti nəticəsində itkin düşmüş və girov götürülmüş şəxslərin tələyinin aydınlaşdırılması, meyitlərin basdırıldığı yerlərin müəyyənləşdirilməsi və əsirlərin dəyişdirilməsi, həmçinin təhlükəsizlik sahəsində qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında müzakirələr aparılıb.

Eyni zamanda zərurət yaranacağı təqdirdə məlumat mübadiləsi üçün müvafiq əlaqə kanalıının təşkilinin vacibliyi də qeyd edilib.

Azərbaycan İƏT Ombudsmanlar Assosiasiyasının dəstəyi ilə keçirilən seminarda təmsil olunub

Beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Aparatının əməkdaşları İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) Ombudsmanlar Assosiasiyasının dəstəyi ilə təşkil olunan onlayn təlim-seminarda iştirak ediblər. İƏT-ə üzv ölkələrin Ombudsman təsisatlarının təmsil olunduğu seminarda ərizə və şikayətlərə baxılma qaydaları ilə bağlı Türkiyə Ombudsman Təsisatının təcrübəsi nümayiş etdirilib.

Seminarın məqsədi insan hüquqlarının səmərəli müdafiəsi sahəsində əməkdaşların bilik və bacarıqlarının artırılması, həmkar qurumlar arasında təcrübə mübadiləsinin gücləndirilməsi olub. Ombudsman Aparatından AZƏRTAC-a bildirilə ki, müvəkkil Səbinə Əliyevanın da üzvü olduğu İƏT Ombudsmanlar Assosiasiyasının İdarə Heyəti tərəfindən verilən qərar əsasında, Ombudsman təsisatları arasında təcrübə mübadiləsinin

artırılması məqsədilə belə seminarların təşkilinə nəzərdə tutulub.

Türkiyənin Baş Ombudsmanı, İƏT Ombudsmanlar Assosiasiyasının prezidenti Şəraf Malkoçun açılış nitqi ilə başlayan təlim-seminarın birinci hissəsində əsasən müraciət hüququnun təmin olunması, eyni zamanda Türkiyə Ombudsmanının mandatı, ərizə və şikayətlərin qəbulu, icrası ilə bağlı ətraflı təqdimat keçirilib.

Seminarın ikinci hissəsi iştirakçılar arasında təcrübə mübadiləsinə həsr edilib. Azərbaycan Ombudsman təsisatının əməkdaşları müvəkkil tərəfindən müraciətlərin qəbulu, onlara baxılma qaydaları haqqında digər iştirakçılara məlumat veriblər, həmçinin onları maraqlandıran sualları şərh ediblər.

Milli Məclisin iclasında

Parlamentin payız sessiyası başa çatdı

Dekabrın 30-da Milli Məclisin cari ildə sonuncu plenar iclası keçirildi. Parlamentin sədri Sahibə Qafarova gündəlikdə 7 məsələnin olduğunu bildirdi.

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədr müavini Əli Məsimli "Müflisləşmə və iflas haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi və Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələrinin üçüncü oxunuşda müzakirəyə təqdim etdi. Bildirdi ki, hər iki layihə barədə birinci və ikinci oxunuşlarda ətraflı məlumat verilib və komitəyə heç bir təklif daxil olmayıb. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda qəbul olundu.

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında digər qanun layihəsini barədə isə Parlamentin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili üçüncü oxunuşda təqdim etdi. Qeyd etdi ki, məcəlləyə ediləcək dəyişiklik iki yeni maddənin əlavə olunması ilə bağlıdır. Birinci və ikinci oxunuşdan sonra keçən müddət ərzində qanunun mətninə hər hansı bir dəyişiklik daxil olmayıb. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul edildi.

Tahir Mirkişili "Dövlət borcu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə layihə (üçüncü oxunuş) barədə də məlumat verdi. Bildirdi ki, qanun layihəsi Təminat Fondu ilə dövlət büdcəsi arasında qarşılıqlı köçürmələrin mexanizmini özündə əks etdirir. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul olundu.

Gündəliyin növbəti məsələsi "Azərbaycan Respublikasının Əfqanıstan İslam Respublikasına (Kabil şəhərində) Səfirliyinin təsis edilməsi haqqında" qanun layihəsi idi. Layihə barədə məlumat verən parlamentin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlararası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov, ilk növbədə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Əfqanıstanın ölkəmizdəki yeni təyin olunan səfirini qəbul edərkən söylədiyi fikirləri diqqətə çatdırdı: "Qardaş əfqan xalqına hər zaman - danışıqlar və işğal dövründə, müharibə zamanı və müharibədən sonra, qələbəmizi qeyd etdiyimiz vaxtda yanımızda olmağınə, bizi dəstəklədiyinə görə minnətdarlığımızı bildiririk". Komitə sədri bildirdi ki, Əfqanıstanla əlaqələr çox vacib və əhəmiyyətlidir.

Komitə sədri Siyavuş Novruzov, deputatlardan Fəzail Ağamalı, Qüdrət Həsənoğlu, Aydın Mirzəzadə, Musa Qasımlı, Aqil Abbas, Mələhət İbrahimqızı çıxış edərək Azərbaycanla Əfqanıstan arasında sıx dostluq münasibətlərinin olduğunu, bu ölkənin hər zaman bir-birini dəstəklədiklərini bildirdilər. Müzakirələrdən sonra qanun layihəsi qəbul olundu.

Daha sonra iclasda gender bərabərliyinin təmin edilməsinə nəzarətə həyata keçirilən icra hakimiyyəti orqanının illik məlumatı dinlənilirdi. Məlumatı təqdim edən Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova çıxışını əvvəlcədən Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Vətən müharibəsində əldə edilən böyük Zəfər münasibətilə təbriki çatdırdı.

Bahar Muradova məruzəsində qeyd etdi ki, Azərbaycanda qadın-kəş bərabərliyinin sosial-mədəni əsasları xalqımızın etnik və milli dəyərlərinə, adət-ənənəsinə söykənir. Cinsi mənsubiyyətinə görə ayrı-seçkililiyin bütün formalarını aradan qaldırmaqda gender bərabərliyinin təmin edilməsi nəzərdə tutulan "Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun qəbul olunmasından keçən müddət ərzində bu məsələyə dövlət idarəçiliyində diqqət artırılıb, gender mədəniyyətinin təbliği sahəsində maarifləndirmə və məlumatlandırma tədbirləri geniş vüsət alıb.

Diqqətə çatdırıldı ki, məlumatda əks olunan statistik göstəricilər Dövlət Statistika Komitəsinin və digər orqanların məlumatlarına, habelə Dövlət Komitəsinin qeyri-hökumət və beynəlxalq təşkilatlarla birgə həyata keçirdiyi araşdırmaların nəticələrinə əsaslanıb. Qeyd olundu ki, ötən dövrdə normativ hüquq bazanın təkmilləşdirilməsi və müasir tələblərə uyğunlaşdırılması üçün müvafiq işlər görülüb. Hər iki cins üçün de-yure bərabərliyin de-facto təmin edilməsi üçün bir sıra mexanizmlər yaradılıb.

İnstitusional mexanizmlər sırasında, ilk növbədə, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin, onun tabeliyində fəaliyyət göstərən Uşaq və Ailələrə Dəstək Mərkəzlərini, gender məsələləri üzrə məsul şəxsləri, gender zərəkliyi və uşaqlara qarşı zorakılıq üzrə monitorinq qruplarını, Qadın Resurs Mərkəzlərini, Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin göstərmək olar.

təndəş müraciətlərinin təhlili göstərir ki, əmək hüquqlarının təmin edilməsində cinsi mənsubiyyətə görə ayrı-seçkililiyə yol verilməsi ilə bağlı ən geniş yayılmış hallar özəl sektorda hamilə və himayəsində azyaşlı uşağı olan anaların əmək müqaviləsinə xitam verilməsi, işə qəbul zamanı əks cinsin nümayəndələrin üstünlüyün verilməsi, işləyən analar üçün nəzərdə tutulmuş güzəştlərin nəzərə alınması ilə bağlı olub.

Qız uşaqlarının erkən evliliyə məcbur edilməsi məsələsinə toxunan komitə sədri bildirdi ki, son illər Prezident İlham Əliyevin uşaq və yeniyetmələrin inkişafına dair yeritdiyi siyasət, imzaladığı bir sıra fərman və sərəncamlar, hazırlanmış dövlət proqramları və fəaliyyət planlarını da nəzərdə tutulan vəzifələrin icrası nəticəsində Azərbaycan gəncliyi hertərəfli qayğı və diqqətə əhatə olunub, bu sahədə nəzərə çarpan uğurlar əldə edildi.

Bildirildi ki, gender bərabərliyinin təmin edilməsində əsas vəzifələrdən biri dövlətin idarə olunmasında və qərarlar qəbul edilməsində bir cinsin üstünlüyünə yol verilməməsidir. Göstərilən saylar nəticəsində irəliləyişlər əldə olunub, qadınların təmsilçiliyi, ilk növbədə, qanunvericilik orqanında nəzərə çarpcacaq dərəcədə artıb. Milli Məclisin deputatları içərisində qadınların təmsilçiliyi 2005-ci ildə 13 nəfərdən 2020-ci ildə 22 nəfərədək artıb. Komitə sədrindən 2-si, Komitə sədrinin müavini içərisində isə 4-ü qadınlardır. Milli Məclisin sədri qadın seçilib.

Komitə sədri onu da dedi ki, icra hakimiyyəti orqanlarında da təmsilçilik qadınlar üçün yaxşılaşmışdır. 2017-ci ildə ölkənin ali icra hakimiyyəti orqanlarında Azərbaycan qadınları Mehriban xanım Əliyevanın respublikamızın Birinci vitse-prezident təyin olunmasından sonra tarixdə ilk dəfə ən yüksək səviyyədə təmsil olunublar. Hazırda yerli icra hakimiyyətlərində 1 başçı, 76 nəfər icra hakimiyyəti başçısının müavini qadındır. Eyni zamanda məhkəmə hakimiyyətində, yerli özünüidarəetmə orqanlarında da artım müşahidə olunmaqdadır.

Bahar Muradova çıxışında bezi statistik rəqəmləri də diqqətə çatdırdı. Qeyd etdi ki, ölkədə 5 milyon iqtisadi fəal əhəlinin 48,7 faizi və ya 2,5 milyon qadın, 51,3 faizi və ya 2,6 milyon nəfəri kişilərdir. 2.1 milyon qeyri-fəal əhəlinin 1,4 milyon nəfəri qadın (65,8 faiz), 733 min nəfəri isə kişidir (34,2 faiz). İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə qadınların orta aylıq əməkhaqqı 335 manat, kişilərin 663 manatdır. İşsiz əhali arasında qadınların payı yüksək olsa da, işsizlik statusu alan kişilərin sayı çoxdur. İşsiz əhəlinin yaş qrupları və cins üzrə bölgüsündə də qadınlar 42,6 faiz təşkil etməklə kişilərdən (57,4 faiz) geri qalır.

Çıxışının sonunda Bahar Muradova gender bərabərliyinin təmin edilməsi sahəsində boşluqların aradan qaldırılması və ölkəmizin üzərinə götürüldüyü öhdəliklərin yerinə yetirilməsi məqsədi ilə bir sıra tədbirlərin həyata keçirilməsinin vacibliyini bildirərək təkliflərini diqqətə çatdırdı.

Parlamentin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynova Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarovanın uzun müddət AŞ PA-nın aidiyyəti qurumuna rəhbərlik etdiyini, gender məsələləri ilə bağlı çıxışlarını, tövsiyələrini, habelə Azərbaycan həqiqətlərini yüksək səviyyədə geniş ictimaiyyətə çatdırdığını bildirdi.

Hicran Hüseynova Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin məlumatına Milli Məclisdə onun rəhbərlik etdiyi komitədə baxıldığını dedi.

Diqqətə çatdırıldı ki, ölkələr qarşısında dayanan əsas məqsədlərdən biri cəmiyyətin inkişafında qadınların daha səmərəli fəaliyyəti üçün bərabər imkanların yaradılmasıdır. Bu tendensiya Azərbaycanın da həyata keçirdiyi siyasətə uyğundur.

Müstəqilliyimizin ilk illərində yaranmış çətin vəziyyətə baxmayaraq, Ulu Öndər Heydər Əliyev qadın hüquqları, onların qarşı ayrı-seçkililiyin aradan qaldırılması istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirib. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin fərmanı ilə 1998-ci ildə Azərbaycan Respublikası Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi yaradılıb. Ulu Öndərin Azərbaycan qadınlarının rolunun artması, Azərbaycan Respublikasında dövlət qadın siyasətinin həyata keçirilməsi haqqında sərəncamları qadınların istənilən sahədə fəaliyyət göstərməsi üçün münbit şərait yaradı.

Qadın hüquqlarının müdafiəsi, onlar üçün yaradılan imkanların daha da genişləndirilməsi Prezident İlham Əliyevin dövlət siyasətində müəyyən etdiyi prioritet istiqamətlərdən olduğunu vurğulayan komitə sədri bu sahədə ölkəmizdə həyata keçirilən tədqiqatçı işlərdən bəhs etdi.

Müzakirələr zamanı Milli Məclis sədrinin müavini Fəzail Ağamalı, Adil Əliyev, komitə sədri Siyavuş Novruzov, Zəhid Oruc, deputatlardan Mələhət İbrahimqızı, Nurlan Həsənov, Razi Nurullayev, Qüdrət Həsənoğlu, Etibar Əliyev, Fəzail Ağamalı gender bərabərliyinin təmin edilməsinə nəzarətə həyata keçirilən icra hakimiyyəti orqanının illik məlumatı barədə fikirlərini açıqladılar, rəy və təkliflərini səsləndirdilər.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova səsləndirilən fikirlərə münasibət bildirdi.

Gender bərabərliyinin təmin edilməsinə nəzarətə həyata keçirilən icra hakimiyyəti orqanının illik məlumatı nəzərə alındı.

Spiker Sahibə Qafarova bildirdi ki, hər il Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü ərzində Milli Məclis dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızı və həmvətənlərimizə məruzə qəbul edir. Gündəliyin sonuncu, 7-ci məsələsi məhz Milli Məclisin müraciəti haqqındadır.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin müraciətini deputat Elnur Allahverdiyev səsləndirdi.

Müraciət səsə qoyularaq qəbul olundu (**Müraciətin mətni qəzetin bugünkü sayında dərc olunub**).

Gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsi başa çatdıqdan sonra Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova sessiya dövründə görülmüş işlər haqqında məlumat verdi. Bildirdi ki, Milli Məclisin payız sessiyasında 19 iclas keçirilib, 86 qanun və qərar qəbul edilib. Milli Məclis Konstitusiyası ilə nəzərdə tutulan qanunvericilik səlahiyyətlərini tam həcmdə yerinə yetirib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin uzaqgörən daxili və xarici siyasətini parlament səviyyəsində dəstəkləmək üçün zəruri işlər həyata keçirilib.

Parlamentin sədri diqqətə çatdırdı ki, Milli Məclisin payız sessiyasının mühüm bir dövrü Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə xalqımızın apardığı Vətən Müharibəsi ilə eyni vaxta təsadüf edib: "Qarabağın qurtuluşu uğrunda aparılan Vətən müharibəsində Azərbaycan parlamenti də qalben döyüş meydanlarında oldu. Ancaq bizim əsas mübarizə vasitəmiz parlament diplomatiyası idi. Erməni faşiz-

minin iç üzünü və çirkin mahiyyətini ifşa etmək üçün lazım olan bütün tədbirlər görüldü".

Milli Məclisin əməkdaşlıq etdiyi ölkələrin parlamentlərinə və beynəlxalq parlament təşkilatlarına Milli Məclisin sədri, müvafiq komitə və dostluq qruplarının rəhbərləri tərəfindən 500-ə qədər məktub göndərilib. Eyni zamanda Milli Məclisin sədri və deputatları yerli və xarici kütləvi informasiya vasitələrində münəzəm çıxışlar edib, xarici ölkələrdəki həmkarları ilə onlayn görüşlər keçirib və telefon danışıqları aparıb, xalqımızın haqq işinə beynəlxalq dəstəyi təmin etmək üçün hər bir imkandan istifadə ediblər.

Vətən müharibəsində əldə edilmiş böyük Qələbə münasibətilə Milli Məclis ayrıca bir iclas keçirərək, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə və Azərbaycan xalqına müraciət qəbul edib. Bu müraciətdə Milli Məclis Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normaları və prinsipləri əsasında başa çatdırılması münasibətilə Prezidenti təbrik edib, müdrik rəhbərinə göstərdiyi dəstəyə görə Azərbaycan xalqına minnətdarlığını bildirdi.

Milli Məclisin sədri dedi ki, dövlətimizin ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yarananlar və şəhid ailələrinin təminatına dəstək məqsədilə yaradılmış "YAŞAT" Fonduna Milli Məclisin deputatları, Aparatın və İşlər İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən 182 min manat vəsait köçürüldü.

Sahibə Qafarova onu da bildirdi ki, bir ilə yaxındır bütün dünya, o cümlədən Azərbaycan pandemiyə şəraitində yaşayır. Yeni realıq Milli Məclisin fəaliyyətini öz təsirini göstərsə də, iş ahangını qoruyub saxlamaq mümkün olub. Komitə və komissiyaların iclasları videokonfrans formatında keçirilib. Pandemiya şəraitinə baxmayaraq, parlamentin beynəlxalq əlaqələrinin inkişafı sahəsində işlər davam etdirilib. Milli Məclisin sədri və deputatları bir sıra beynəlxalq təşkilatların videokonfrans formatında keçirilən toplantılarında iştirak və çıxış ediblər. Deputatlar Gürcüstanda və Qırğızstanda keçirilən parlament seçkilərini, Moldovada keçirilən prezident seçkilərini müşahidə ediblər. Bir sıra xarici ölkələrin təmsilçiləri, o cümlədən səfirləri də Milli Məclisdə olublar.

Oktyabr ayında Azərbaycanda rəsmi səfərdə olan qardaş Türkiyə Cümhuriyyəti Böyük Millət Məclisinin sədri Mustafa Şentop Milli Məclisə təşrif buyurub. Parlamentin iclasında çıxış edən Mustafa Şentop Azərbaycanın haqq işinə qardaş Türkiyənin siyasi-diplomatik və mədəni dəstəyini bir daha ifadə edib. Türkiyə nümayəndə heyətinin bu səfəri ölkələr arasında birlik və qardaşlığın əyani nümayişi olub.

Bildirildi ki, bu səfərin gedişində Türkiyə və Azərbaycan parlamentlərinin sədrləri arasında əldə edilmiş razılaşmaya uyğun olaraq Türkiyə Böyük Millət Məclisinin insan hüquqları komitəsinin tərkibində yeni bir alt komitə yaradılıb. Alt komitəyə Azərbaycanın Vətən Müharibəsi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən insan hüquqları sahəsində beynəlxalq norma və prinsiplərin pozulması faktlarının araşdırılması həvalə edilib.

Alt komitənin sədri və üzvləri Azərbaycanda olub, Milli Məclisin sədri və Baş prokuror ilə görüşüblər. Onlar erməni faşistləri tərəfindən terror aktları törədilmiş Gəncə, Tərtər və Bərdə şəhərlərinə gedib, zərər çəkmiş sakinlərə görüşüblər.

Novyabr ayında Türkiyənin sabiq Baş naziri və Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sabiq sədri Binali Yıldırım Azərbaycana səfər edib, Prezident İlham Əliyevlə görüşüb və Milli Məclisdə olub.

Bundan başqa, Vətən müharibəsi başa çatdıqdan sonra Fransa və İtaliya parlamentlərinin Azərbaycanla dostluq qruplarının üzvləri Azərbaycana dəstək məqsədi ilə ölkəmizə gəlib, Milli Məclisin sədrilə, dostluq qrupları ilə görüşüb, Ağdam və Gəncə şəhərlərində olublar. Onlar erməni terrorçularının törətdikləri cinayətləri yerində müşahidə ediblər.

Sahibə Qafarova çıxışına yekun vuraraq bildirdi ki, Milli Məclis payız sessiyasını və ümumiyyətlə, 2020-ci il uğurla başa çatdırıb. Deputatların səmərəli fəaliyyətlərinə görə təşəkkür edən spiker qeyd etdi ki, qarşında bizim gözəl bayramlarımız gəlir. Xalqımız Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il qeyd edəcək. Bayramlar münasibətilə deputatları, media nümayəndələrinə təbriklərini çatdırın Sahibə Qafarova Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya Milli Məclis adından təbrik məktubları ünvanlanmasını təklif etdi.

Spiker Azərbaycan dövlətinin daha da möhkəmlənməsi və inkişaf etməsi, xalqımızın rifahının yüksəlməsi naminə dəyərli fəaliyyətlərində deputatlara nailiyyətlər arzuladı.

Sahibə Qafarova parlamentin 2020-ci ilin payız sessiyasını bağlı elan etdi, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildi.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə Milli Məclisin müraciəti

Əvvəlki 1-ci səh.

Bu gün Füzulidə, Cəbrayıldə, Zəngiləndə, Qubadlıda, Kəlbəcərdə, Ağdamda, Laçında, Şuşada və azad edilmiş digər torpaqlarımızda şanlı Azərbaycan bayrağının dalğalanması ölkəmizin tarixində yeni inkişaf dövrünün başladığını təcəssüm etdirir.

Bu tarixi Zəfərə dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımız və həmvətənlərimiz də dəyərli töhfə veriblər. Siz doğma Azərbaycanımızın haqq işi naminə qüvvələrinizi birləşdirərək yaşadığınız ölkələrin dövlət orqanlarına və ictimaiyyətinə Vətən müharibəsi barədə doğru-düzgün məlumatlar çatdırıb, lazım gəldikdə kütləvi tədbirlər keçirərək sesinizi ucaaltmışsınız.

Əziz soydaşlarımız, dəyərli həmvətənlərimiz!

Bəşər sivilizasiyasının inkişafının indiki mərhələsi dünyanın siyasi mənzərəsinin sürətlə dəyişməsi, millətlərin tarix səhnəsində oynadıqları rolların keyfiyyətə yeniləşməsi ilə fərqlənir. Həyat sübut edir ki, yalnız öz gücünü bir yere toplamağı bacaran xalqlar etnik-siyasi hüquqlarını və milli mənafələrini müdafiə etmək imkanlarını həyata keçirə bilərlər. Dünya tarixinə və mədəniyyətinə misilsiz töhfələr vermiş Azərbaycan xalqının yeni dövrdə davamlı yüksəlişinin yolu məhz on milyonlarca soydaşımızın və həmvətənimizin mütəşəkkil qüvvə kimi formalaşmasından keçir.

Son 17 ildə heyretəməz inkişaf yolu keçərək Cənubi Qafqaz bölgəsinin lider dövlətinə çevrilmiş Azərbaycan Respublikası bütün dünya Azərbaycanlılarının güvən yeridir. Tarixboyu xalqımızın istedad və zəkasının gücü ilə qurulmuş qüdrətli dövlətlərin ənənələri bu gün də yaşadırlar və inkişaf etdirilir. Azərbaycan Respublikası siyasi, iqtisadi və hərbi

gücünü, mədəni zənginliyini durmadan artıran, gələcəyə inamla baxan bir dövlətdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uzaqgörən daxili və xarici siyasət dövlətimizə çox böyük uğurlar gətirir. Bir neçə il əvvəl BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü olmuş Azərbaycan 2019-2022-ci illər üzrə Qoşulmama Hərəkatının sədridir. 120 ölkəni birləşdirən bu mötəbər qurumun rəhbəri seçilməsi ölkəmizin çox böyük beynəlxalq nüfuz və etibarından xəbər verir.

Azərbaycançılıq aləminin şüurlara və qəlblərə hakim kəsilməsinə yönələn uzaqgörən dövlət siyasəti həyata keçirilir, xarici ölkələrdəki Azərbaycan icmaları ilə əlaqələr gücləndirilir. Bu istiqamətdə görülmə işlərin bir nəticəsi də budur ki, dünya Azərbaycanlıları milli mənlik şüuru əsasında sıx birləşməyin əhəmiyyətini indi daha dərindən dərk edirlər. Azərbaycan diaspor təşkilatları inkişaf edib möhkəmlənir, soydaşlarımız və həmvətənlərimizin siyasi, iqtisadi, sosial və mədəni hüquqlarının müdafiəsi işinə daha yaxından qoşulurlar. Onlar yaxşı anlayırlar ki, Azərbaycan xalqının varlığı və gələcəyi, milli dövlətçiliyimizin əbədi olaraq davam etməsi dünya Azərbaycanlılarının birliyindən və mütəşəkkilliyindən çox asılıdır.

Əziz soydaşlarımız, dəyərli həmvətənlərimiz!

Sizi ümummilli qayələrimizin gerçəkləşməsinə naminə daha sıx birləşməyə çağırıq, xalqımızın mənafələrini qorunması işində ayıq-sayıq olmağa səsləyirik. Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə hamımızı ürəkdən təbrik edir, hər birinizə möhkəm cansağlığı, ailə səadətini, könül xoşluğu, doğma Azərbaycanımızı xurlu sabahlar arzulayıırıq.

2020-ci il tariximizin ən şanlı səhifəsidir

"2020-ci ilin əvvəllərindən dünyada baş verən pandemiyanın təsirləri töəssüf ki, ölkəmizdən də yan keçmədi. COVID-19 infeksiyasının yaratdığı pandemiya şəraiti dünyada formalaşmış qaydaların dəyişməsi ilə nəticələndi. Pandemiyanın dünyaya iqtisadiyyatını çökdürməsinə və ölkələrin bir çoxunun asılı vəziyyətə düşməsinə baxmayaraq, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin göstərişi ilə vaxtında atılan doğru addımlar nəticəsində koronavirusun ölkəmizə təsirləri minimuma endirildi. Bunun nəticəsidir ki, iqtisadi inkişafın əsas göstəricilərini müəyyən edən "Doing Business-2020" hesabatında ölkəmiz ən islahatçı 20 ölkə sırasına daxil edildi". Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclis sədrinin müavini Adil Əliyev söyləyib.

Pandemiyanın yaratdığı ən ciddi problemlərdən birinin tibbi maska və tibbi ləvazimatların çatışmazlığı olduğunu deyən A.Əliyev bildirib: "Tibbi maska çatışmazlığının qarşısını almaq məqsədilə regionda ilk olaraq ölkəmizdə tibbi maska istehsal edən müəssisə açıldı, dərhal maddə tipli xəstəxanalar quraşdırıldı, tibbi həyatın təkmilləşdirilməsi, həmçinin bütün növ tibbi avadanlıqlar və dərman vasitələrinin təmin olunması nəticəsində Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ölkəmizi xəstəliyə qarşı ən yaxşı və sistemli mübarizə aparən ölkə olaraq seçdi".

Milli Məclis sədrinin müavini qeyd edib ki, pandemiya dünyada tibbi sahə ilə yanaşı, sosial, xüsusilə təhsil, məşğulluq və digər sahələrdə də çətinliklər yaratdı. Pandemiyanın yayılması ilə əlaqədar təhdit edilən xüsusi karantin rejimi zamanı vətəndaşlarımızın evdə qalmasına görə dövlət tərəfindən onlara mədəni yardımların verilməsi təmin olundu. Həmçinin təhsil alanların təhsil prosesində kənarlaşdırılmaması məqsədilə qısa müddət ərzində distant təhsilə keçid, təhsilin proqram təminatı yaradılana qədər televiziya vasitəsilə telelehdərlərinin keçirilməsi nəticəsində pandemiyanın bu sahəyə vura biləcəyi zərər minimuma endirildi.

"2020-ci il Azərbaycan xalqı üçün Zəfər tariximizin ən şanlı səhifəsi oldu. Ermənistanın 2020-ci ilin iyundan etibarən bir neçə ay ərzində törətdiyi ardıcıl təxribatların qarşısı Muzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi etdiyi şanlı Ordumuz tərəfindən qətiyyətlə alındı. Ermənistanla dafələrlə xəbərdarlıq edilməsinə baxmayaraq, işğalçı ölkə öz təcavüzkar siyasətindən əl çəkmədi. Nəticədə Ali Baş Komandanın "İrəlil!" əmri ilə rəşadətli Ordumuzun 44 gün davam edən "Dəmir yumruq" əməliyyatı başlandı. Hansı ki, bu hərbi əməliyyat təkə bizim deyil, istifadə edilən taktika və texnika baxımından dünyanın hər tarixində yəni bir səhifə oldu. Qəhrəmanlarımız döyüş meydanında böyük şücaət göstərərək Ermənistanı məxsus olan texnikaları məhv etməklə, bir çox texnikanı qənimət olaraq ələ keçirməklə, habelə erməni hərbi qulluqçularını əsir götürməklə Ermənistan ordusunu darmadağın etdi-

lər", - deyən Adil Əliyev vurğulayıb ki, bu müharibə dövründə qəhrəmanlarımızla yanaşı, hamımız cəhbədə idik. Xalqımız Prezident İlham Əliyevin "Bir birlikdə güclüyük!" şüarını rəhbər tutaraq istər ön cəbhənin təminatında, istərsə də informasiya meydanında düşməne sarısdığı zərbələrin vurulması, habelə Ermənistanın törətdiyi vəhşilliklərin dünyaya çatdırılması istiqamətində üzərinə qoyulan vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gəldi.

Milli Məclis sədrinin müavini deyib: "44 gün davam edən müharibə Ermənistanın tam məğlubiyyəti ilə başa çatdı və düşməni ağ bayraq qaldıraraq təslim olmağa, habelə kapitulyasiya aktı imzalamğa məcbur oldu. İmzalanmış bəyanat bizim müharibədə və diplomatiyadakı Qələbəmizin əyani təcəssümüdür. Bu sənədin şərtləri əsasında erməni qoşunları Ağdam şəhəri və ətraf kəndlərdən, Kəlbəcər və Laçın rayonlarından çıxarıldı, bir güllə belə atmadan əzəli və əbədi torpaqlarımıza qovuşduq. Diplomatik qələbəmiz isə təbii ki, döyüş meydanında Ordumuz tərəfindən qazanılmış Zəfərə dövlətimizin başçısının dünyaya nümayiş etdirdiyi qətiyyətin vəhdəti sayəsində mümkün oldu. Sənədə nəzərdə tutulmuş və Naqxçıvanla Azərbaycanın uzun illərdən sonra quru yolu ilə birləşməsinin təmin edəcək məqam isə çox mühüm idi".

Adil Əliyev diqqətə çatdırıb ki, diplomatik qələbəmizdə hamı də hazırda rəhbərlik etdiyimiz, dünyanın 120 dövlətini özündə birləşdirən Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin ölkəmizin haqlı mövqeyini dəstəkləməsi olduca vacib idi. Xarici ölkələrlə qurulan əlaqələr, diplomatik müstəvidə aparılan danışıqlar erməni xislətinin özlərində əks etdirən dövlətlərin biza qarşı atmaq istədiyi addımların qarşısını qətiyyətlə aldı.

2020-ci il Azərbaycan xalqının həmrəyliyi bütün dünyaya göstərdi. 2021-ci ildə isə bizi işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin yenidən qurulması kimi böyük hədəfə gözləyir.

Qazanılmış tarixi Zəfər, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə xalqımızı təbrik edir, hər zaman Prezident İlham Əliyevin ətrafında belə sıx birləşməsinə arzu edirik.

İlham Əliyev yeni tarix yazır

Əvvəli 1-ci səh.

İlham Əliyev Azərbaycanı rəhbərliyə başlayanda artıq Ermənistan işğal etdiyi əraziləri "özünü-küleşdirməyə" başlamışdı.

■ gecə-gündüz dayanmadan müdafiə qurğuları, atəş nöqtələri, istehkamlar qurur, bunkerlər tikirdi; ■ özünün aldığı və ona başqı-lanan silahları işğal ərazilərinə daşıyaraq torpaqları xoşluqla qay-tarmayacağını nümayiş etdirirdi; ■ bütün dünyaya car çəkərək ermənilərin "öz müqəddəratını tə-yin etmək" hüququndan dem vur-rur, "Dağlıq Qarabağ Respublika-sı"ni müstəqil respublika kimi təq-dim edirdi; ■ ATƏT-in Minsk qrupu sülh danışıqlarının açığı idi və bu danı-şıqlar da acı başırsa kimi uzanırdı; ■ erməni torpağı "danışıqlar yolu ilə" qaytarana oxşamırdı...

Heydər Əliyev siyasi kursunun davamçısı olduğuna görə, Azər-baycanın yeni rəhbərinin çiyinə çoxsaylı vəzifə yükü qoyulmuş, həm də çox böyük məsuliyyət düşmüşdü.

Görüləsi iş çox, imkanlar məh-dud, dəstək verib kömək edənləri-miz isə yox dərəcəsinde idi!

Ən əvvəl Ulu Öndərin başla-dığı işi davam etdirmək, uşaqla-sona çatdırmaq, xalqın ona bas-lədilyi etimad və inamı doğrult-maq vacib idi!

Ustalık, Ulu Öndər Heydər Əliyev ona Şuşanı işğaldan qur-tarmaq barədə şəxsi vəsiyyətini də etmişdi...

Tarixi dəyişmək, yeni tarix yazmaq qəfilizməz idi...

Amma bunun üçün mümkün olmayanları mümkünə çevirmək, necə deyirlər, möcüzə yaratmaq tələb olunurdu!

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan olaraq İlham Əliyev bu möcüzəni yarada, müstəqil Azərbaycanın yeni tarixinin ilk səhifələrini yazsa bildi!

◆ ◆ ◆

"Sülh danışıqları"ni davam et-dirməklə bərabər, müharibəyə ha-zırlıq da görülməlidir!

Bu yolda isə problemlər, ma-neə və enqəllər çox görünürdü:

■ Beynəlxalq hüquq işləmədi, onun əvəzinə ikili standartlar hökm sürürdü.

■ Beynəlxalq qurum və təşkilatlar, bir sıra aparıcı dövlətlər açığı-aşkar ermənilərin ədalətli tələblərini müdafiə etdirdilər.

■ Transmilli layihələrin real-laşdırılmasında ermənipərəst qüvvələr maneələr yaradır, "eko-loji", maliyyə problemləri törətmə-yə çalışırdılar.

■ Hər dəfə Azərbaycan ordu-nu yeni silahlarla təchiz edəndə havadarları Ermənistan qiyəti milyard dollardan çox olan silah-sursat hədiyyə edir, tarazlaşdırma yaratmağa çalışırdılar.

Lakin İlham Əliyev nə məq-sədənə döndü, nə geri çəkildi, nə də yoruldu!

Ən əvvəl, mövcud vəziyyəti derindən təhlil etdi, dünyanın, Cə-nubi Qafqazın və Azərbaycanın inkişaf istiqamətlərini, baş vere-biləcək siyasi, iqtisadi, qlobal də-yişiklikləri düzgün müəyyənleşdirdi, uzun bir dövr üçün atılacaq zər-ri addımları dəqiqliyi ilə hesab-ladı, erməni məkrini zərərsizleş-dirməyin, ölkəyə çoxsaylı dostlar qazandırmağın yollarını tapdı, da-xili və xarici imkanları səfərbər et-di, əlverişli zamanın yetişməsinə, bütün hazırlıqların məqamında ba-şa çatmasını təmin etdi!

Görülən işlərin bir qismi aş-kar, bəziləri isə məxfi qaydada aparılırdı.

Cənab İlham Əliyev "hücum diplomatiyası"na start verərək, beynəlxalq qurum və təşkilatlarda, ayrı-ayrı ölkələrdə ermənilərin şər-böhətan kampaniyasına qarşı mübarizəni gücləndirdi. Bu sahe-də işin effektivliyi artırmaq üçün Azərbaycan və Türkiyə diasporu-nun əlbir, əlaqəli fəaliyyəti təmin olundu.

Qonşularla, habelə dünyada xü-susi çəkisi olan dövlətlərlə qarşılıq-lı maraqlara və hörmət prinsipinə əsaslanan əlaqələr yaradıldı, dost, dəstəkçi ölkələrin sayı artırıldı.

Bu məsələdə Prezident İlham Əliyevin şəxsi nüfuzunun və diplomatik məharətinin xü-susi əhəmiyyəti oldu. Belə ki, Azərbaycanın BMT Təhlükəsiz-lik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçilməsi və cənab İlham Əli-yevin Təhlükəsizlik Şurasının ic-laslarına müayyən dövrdə sədr-lik etməsi, habelə İslam Əmək-daşlıq Təşkilatına, Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası-na, Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi dövründə dünyanın və bəşəriyyətin taleyüklü problemləri və onların uğurlu həlli ilə bağlı ciddi təşəbbüslər irəli sür-ərək təkliflər verməsi, əksər dövlətlərin maraqlarına uyğun problemlərin müzakirəyə çıxarılması və onların çözümünü istiqamətində səmərəli addımlar atılması sayəsində Azərbaycan-a dost münasibəti bəsləyən, onun haqq işini müdafiə edən dövlətlərin sayı əhəmiyyətli dər-əcədə çoxaldı.

İlham Əliyev uzaqgörənliyi Azərbaycan Ordusunun gücləndiril-məsində, ən müasir texnologiyala-rə əsaslanan silahlarla təchiz edil-məsində həlledici amilə çevrildi.

Ermənistan və onun dəstəkçiləri sülh danışıqları ilə, sadəcə, baş qatırdılar. Onlar "münaqişənin sülh yolu ilə həllindən başqa variant yoxdur" desələr də, əslində, Azərbaycanla yeni müharibəyə ciddi hazırlıqlar görürdülər. Çünki bilirdilər ki, nə Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev, nə də Azərbaycan xalqı heç zaman işğalla barışmayacaq və nəyin bahasına olursa-olsun, torpaqları azad etməyə çalışacaqlar! Odu ki, işğal ərazilərinin təbii relyefindən istifadə edərək betonlaşdırılmış müdafiə qurğuları, keçilməz sənqərlər, bunkerlər, minalanmış sahələr yaradır, havadarlarının kö-məyi ilə möhkəm istehkam qurğula-rı tikirdilər.

Elə zənn edirdilər ki, Azər-baycan müharibəyə başlayacağı təq-dirdə ona ciddi tələfat yaşadacağı, tikdikləri qurğularda gizlənərək hücum edən hissələri geri oturma-dı, bir daha özlərinin "məğlub-edilməz ordu", "məğlubedilməz millət" imiclərini möhkəmləndirərək ərazilərini həmişəlik əllərində saxlayacaqlar.

Hətta bu xülya ilə "yeni Ermə-nistan" təzə "xəritəsini" çap etdir-ərək geniş yayır, məktəblərdə ye-ni nəsiə tədris edirdilər.

Bütün bunlardan cənab İlham Əliyevin xəbəri vardı! Ali Baş Komandanımız bu xülyaları yaxşı bilir, daim nəzərə alırdı!

Ancaq düşməndən fərqli ola-raq zəruri hazırlıq işlərini son dərəcə məxfiliklə aparırdı. İlham Əliyevi aldatmaq istə-yən Paşinyan son nəticədə özü aldanaraq axmaq vəziyyətə düşdü!

Həm də bunu hərbi əməliyyat-lar başlandıqdan bir neçə gün keç-dikdən sonra anladı...

Bələdə isə gec idi!

Çox gec!

◆ ◆ ◆

Ali Baş Komandan İlham Əli-yev müharibəyə təkcə hər bə-həmə deyil, diplomatiya və informasiya sahəsində də ciddi hazırlıqları vardı!

Hər şey gözənlidiyi kimi oldu:

■ Ermənistan "qoymayın za-qallı və qədim xalqı qırıqlar, kilse-ləri dağıtdı bizi öz torpaqlarımız-dan çıxarırlar", - deyə şivən qopar-mağa başladı!

■ Bir sıra dövlətlərin başçıları, beynəlxalq qurum və təşkilatların rəhbərləri, tanınmış siyasətçilər hərbi əməliyyatların dayandırılması, sülh danışıqlarına başlanılması

yönündə Azərbaycan xahişlər et-məyə başlayaraq, təsir və təzyiq göstərməyə can atırdı!

■ Erməni diasporu tərəfindən ələ alınmış beynəlxalq televiziya kanalları və informasiya agentlik-ləri Azərbaycana qarşı şər-böhətan kampaniyasına start verdilər!

Burda bir incə məqam da vardı!

Ermənistan və onun havadar-ları elə zənn edirdilər ki, hərbi əməliyyatlara başlayan Azər-baycan düşməni mövqelərinə elə ilk hücumlarında sənqər, istehkam, mağara və tələlərə rast gələrkə çix-xılmaz vəziyyətə düşəcək, ciddi texnika və canlı qüvvə itkisinə məruz qalaraq geri oturulacaq, müharibəni dayandırmaq üçün "vasitəçi" dövlətlərə, ATƏT-ə ya-lvar-yaxara başlayacaq.

Sən öz saydığını say... Haqiqətən də, belə bir vəziyyət yarandı!

Amma əks cəbhədə! Miskin və rəzil günə düşən Er-mənistan oldu!

Diz çöktüb yalvaran, ona-buna saysız telefon zəngləri ilə minnət-çü düşən Ermənistanın baş naziri Paşinyan idi!

Ali Baş Komandan İlham Əli-yev isə heç bir xahiş, minnətə, təsir və təzyiq cəhdinə baxmırdı!

Beynəlxalq qurum və təşkilat-ların rəhbərlərinə "Otuz ildə hara-

da idiniz, niyə münaqişəni sülh yolu ilə həll etmədiniz?" sualını verərək boğazlarını qurudurdu!

İlham Əliyevə hər cür təsir və təzyiq cəhdi irəliləməyə uğursuzlu-ğa məhkum idi.

Paşinyanın yeddi şərtini ayaq altına atan Ali Baş Komandan İlham Əliyev yalnız birçə şərt irəli sürürdü:

- Düşməni kapitulyasiya sənədinə imza atsın, torpaqları-mızdan dərhal rədd olub getmə-ləri barədə konkret tarixlə qrafik göstərsin!

Hər şey Prezident İlham Əli-yevin dediyi kimi oldu!

◆ ◆ ◆

Müharibə dövrü fəaliyyətində cənab İlham Əliyev informasiya savaşında da qalib gələrək ermə-nilərə xidmət edən telekanallarda və informasiya agentliklərində ermənilərin özlərinin xəbis, faşist si-mallarını ifşa etdi, onların şər-böhətanlarını konkret faktlarla puça çıxardı, qərəzli mövqə sərgiləyən jurnalistləri qaçılmaz dəlil və fakt-larla yerlərində oturtdu, obyektiv və ədalətli olmağa səslədi!

İlham Əliyev bu müharibənin dinlərarası savaş kimi təqdim edil-məsinin də qarşısını aldı, Azərbaycan xalqının tolerant oldu-ğunu, multikulturalizm ənənələrinə sadiqliyini sübut etdi, ölkəmiz-də yaşayan bütün xalqların və mil-lətlərin azərbaycanlılığı ideyası et-fərində six birleşdiyini göstərdi.

İlham Əliyev "xristianların mə-bədləri dağıdıldı" erməni yalanının hiylədən başqa bir şey olmadığını söyləyərək bunun əksini, işğal zo-nasındakı Azərbaycana məxsus 67 məsciddən 68-nin dağıldığını ortaya qoydu!

İlham Əliyev həmçinin sübut etdi ki, "münaqişənin həlli yal-nız sülh danışıqları ilə mümkündür" deyən, əslində, riyakarlıq edir, işğal faktını əbədləşdir-məyə, torpaqların Ermənistan-a qalmasına çalışırmışdır.

Ermənistan-Azərbaycan Dağ-lıq Qarabağ münaqişəsinin həlli-nin əsl yolu elə müharibəymiş!

Azərbaycan xalqının Vətən müharibəsi ədalətə, beynəlxalq hüququn öz yerini tutmasına, düşmənin özge torpaqlarından qovulmasına şərait yaradan ən sürətli və təsirli vasitəymiş!

◆ ◆ ◆

Azərbaycan xalqının qalibiyyət savaşına rəhbərlik edən cənab İlham Əliyev yeni bir tarix yaradı.

Onun bu tarixi qələbəsini şən-li-şöhrətli edən bir neçə mühüm məqam da var:

■ İlham Əliyev yalnız Azər-baycan torpaqlarını ələ keçirərək onu

otuz il işğaldə saxlayan Erməni-stana yox, həm də dünyanın bir sı-ra aparıcı dövlətlərinin dövlət baş-çıların qarar qəbul etmələrinə təsir göstərən, parlamentlərində "erməni məsələsinə" dair müzakirələr açdıran, qanundankənar layihələr qəbul etdirən, beynəlxalq qurumları və KİV-i ələ alaraq öz maraqlarına işləməyə sövq edən dünya erməniliyinə qalib gəldi!

■ İlham Əliyev ermənilərin pa-toloji xəstəliyinə çevrilən "erməni soyqırım"ı və "böyük Ermənistan dövləti" xülyasının daşıyıcılarına qalib gəldi!

■ İlham Əliyev həm də "məğ-lubedilməz xalq" və "məğlubedilməz ordu" anlayışını məhv edərək onun güclüclüyünü göstərdi!

Əslində, İlham Əliyev özünə qədərki tarixi dəyişərək yeni tarix-in təzə səhifəsini yazmağa başladı.

YENİ TARIXİN BAŞLANGICI OLARAQ:

■ Dünya hər b tarixində yenilik kimi qəbul edilən və hərbi əməli-yatların aparılmasında mühüm dəyişikliklərə səbəb olacaq yeni növ müharibə nümunəsini ortaya qoydu!

■ Cənubi Qafqazda qüvvələr nisbətini əsaslı şəkildə dəyişdi-yini göstərdi!

■ Müstəqil Azərbaycanın yeni tarixinin yeni xəritəsini çizdi, Nax-cıvanla Azərbaycanı quru yolla birləşdirən çox mühüm strateji əhəmiyyətli dəhlizini açılmasını təmin etdi!

■ Cənubi Qafqazda əməkdaş-lığın yeni formatlarının yaranması-na və uğurlu fəaliyyətinə zəruri əsaslar yaradı!

■ Ermənistanın faşist, fitnə-kəri, vəhşi, dağıdıcı və murdar xis-lətinin aşkar və ifşa edərək "məz-lum millət" maskasını cırıb atdı!

■ Ermənistanın Qarabağ siya-sətini birləşdikli məhv edərək tari-xin "məğlublar arxivinə" göndərdi!

■ Ermənistanın işğalçı, qoca-ya, qadına, uşağa aman vermə-yən, mülki obyektləri dağıdan və dinc əhalini hədəfə alan mənfur ordusunu darmadağın etdi!

■ Cənubi Qafqazda sülhə və əməkdaşlığa yol açan yeni mühit və düzən formalaşdırdı!

■ Ən nəhayət, İlham Əliyev COVID-19 pandemiyası səbəbindən bütün dünya üçün qorxulu, tenəzzül ili sayılan 2020-ci ili müstəqil Azərbaycanın yeni tarix-inin başlanğıcı sayılan "Zəfər ili"nə çevirdi.

■ Əşq olsun yeni tariximizin müəllifi və yaradıcısı Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev! Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!

Bəxtiyar SADIQOV

Pakistan Prezidenti və birinci xanımı Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə İslamabadda fiziki qüsurlu şəxslər üçün keçirilən əlil arabalarının təqdim olunması mərasimində iştirak ediblər

Pakistan Prezidentinin Sarayında Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə 100 nəfər fiziki qüsurlu şəxsin hər birinin bədən ölçülərinə uyğun xüsusi olaraq hazırlanmış əlil arabaları təqdim edilib, eləcə də qüsurlu şəxslərin rəsm əsərlərinin və əl işlərinin sərəgisi təşkil olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Pakistan İslam Respublikasının Prezidenti Arif Alvi və birinci xanımı Samina Alvi, dövlət rəsmiləri, deputatlar, tanınmış ictimai-siyasi xadimlər, media nü-mayəndələri iştirak ediblər.

Pakistan Prezidenti və birin-ci xanımı, eləcə də digər iştirakçılar fiziki qüsurlu şəxslərin rəsm əsərləri və əl işləri sərəgisi-nə baxıblar.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın adından mərasim iştirakçılarını salamlayan Azərbaycanın Pa-kistandakı səfəri Əli Əlizadə Azərbaycan Respublikasında bütün fiziki qüsurlu şəxslərin hü-quq və əzadlığının, onların mü-dafiəsinin, layiqli həyat şəraiti ilə təmin olunmasının, ilk növbədə, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında təsbit edil-di-yini, onların rahat yaşayışı və rifahının təmin olunmasının Azər-baycan hökumətinin tam nəzə-rətində olduğunu bildirdi. Səfir qeyri-hökumət təşkilatı kimi fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev Fondunun da Azərbaycanda və xaricdə fiziki qüsurlu şəxslərin

müdafiəsi sahəsindəki rolunu qeyd edərək, Fondun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfəri, "Hilal-e-Pakistan" ordeni ilə də təltif olunmuş Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü və dəstəyi ilə Heydər Əli-yev Fondunun Azərbaycanda və Pakistan da daxil olmaqla bir sıra digər ölkələrdə təhsil, səhiyyə, sosial və digər sahələrdə müxtəlif layihələr həyata keçirməyə davam etdiyini vurğulayıb. Əli Əlizadə xeyriyyə layihələrini dəstəklədiyinə və Azərbaycan-Pakistan münasibətlərinə göstərdiyi xüsusi diqqətə görə Heydər Əliyev Fonduna və onun prezidenti Mehriban Əliyevaya minnətdarlığını bildirdi.

Səfir fiziki qüsurlu şəxslərin hüquqlarının və sosial rifahının tam həyata keçirilməsini bö-yüyük vaxt və kollektiv yanaşma tələb etdiyini, xüsusi əlil araba-larının təqdim olunması ilə ya-

naşı, bu şəxslərin rəsm və əl iş-lərindən ibarət sərəgisinin keçirilməsi məqsədinin onların bə-xətlərini ortaya çıxarmaq, öz-lərinə inamlarını artırmaq oldu-ğunu qeyd edib. Pakistan hök-uməti tərəfindən fiziki qüsurlu şəxslərin rifahı üçün keçirilən müxtəlif proqramlardan da bəhs edən səfir Əli Əlizadə bu tədbir-ə Prezident Sarayında evsa-hibliyi etdiyinə və xeyrixah məqsədlərə xidmət edən işlərə göstərdiyi davamlı diqqətə görə Pakistan Prezidenti Arif Alviyə təşəkkürünü bildirdi.

Tədbirin xüsusi əli qonağı, Pakistanın Prezidenti Arif Alvi Heydər Əliyev Fondunun Pakis-tanda, eləcə də dünyanın bir çox ölkələrində çoxsaylı huma-nitar layihələr həyata keçirdiyini xüsusi qeyd edərək, bu cür proqramların həyata keçirilmə-sinin tədqiqatçı olduğunu vur-gulayıb və Heydər Əliyev Fon-dunun prezidenti, Azərbaycanın

birinci xanımı Mehriban Əli-yevə dərin təşəkkürünü ifadə edib. Azərbaycanla Pakistan arasındakı yüksək səviyyəli qar-daşlıq münasibətlərindən məm-nunluğunu bildiren Prezident 2019-cu ildə Qoşulmama Hə-rəkətinin iclasında iştirakla bağlı Azərbaycanı səfər etdiyini və ölkəmizdə göstərilən xüsusi diqqət, qayğı və qonaqpərvərli-yin onda xoş təəssüratlar yarat-dığını vurğulayıb. Prezident 44 günlük müharibədən söhbət açaraq ölkəmizin öz torpaqlarını işğaldan azad etməsi və teca-vüzkər Ermənistan üzərində qe-ləbə qazanması münasibətilə Azərbaycan hökumətini və xal-qını təbrik edib, xüsusi təbriklə-rinin Azərbaycan Prezidentinə də çatdırılmasını xahiş edib. O, həmçinin fiziki məhdudiyətli şəxslərə diqqətin göstərilmə-sinin vacibliyindən bəhs edərək Pakistan hökuməti tərəfin-dən də bu şəxslərin rifahının daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçiril-mə-də olan layihələr barədə mə-lumat verib və onlara, sadəcə, dövlət tərəfindən deyil, eyni zamanda vətəndaşlar tərəfin-dən də qayğı göstərilməsini zəruriliyini vurğulayıb.

Tədbirin yekununda Pakis-tanın Xüsusi Təhsil Baş Direk-toruğu, Bait-ul-Mal, Xüsusi Hər-bi Təhsil Akademiyası və Xüsusi İstedad Mübadilə Proqramı təşkilatlarını təmsil edən fiziki qüsurlu şəxslərə Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə onların bə-sin tədqiqatçı olduğunu vur-gulayıb və Heydər Əliyev Fon-dunun prezidenti, Azərbaycanın

Heydər Əliyev Fondu 100 minədək ailəyə, uşaq evləri və internat məktəblərinə Yeni il sovqatları göndərmişdir

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə aztəminatlı və digər həssas qruplardan olan ailələrə Dünya Azərbaycanlılarının Həm-rəyliyi Günü və Yeni il bayramı münasibətilə sovqat-lar paylanılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fondunun və "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin həyata keçirdiyi ak-siya respublika üzrə 100 minədək ailəni əhatə edir. Bu-rə aztəminatlı ailələrə yanaşı, sağlamliq imkanları məhdud uşaqlar, 5 və daha artıq uşaqlı, Ermənistanın hərbi təcavüzü zamanı dəymiş zərərli nəticəsində ev-lərini tərk edən ailələr daxildir.

Orzaq məhsullarından ibarət sovqatların vətəndaşlara çatdırılması mövcud karantin rejiminin tələblərinə əməl olunmaqla, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirli-yinin dəstəyi ilə həyata keçirilir. "Regional İnkişaf" İctimai Birliyinin könüllüləri aksiyanın həyata keçirilməsində ya-xından iştirak edirlər.

Qeyd edək ki, aztəminatlı ailələri və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şəxsləri daim diqqətdə saxlayan Heydər Əliyev Fondu onlara bağlı məmud olaraq müxtəlif layihələr həyata keçirir. İndiyədək respublika üzrə sosial yardım alan ailələrə Yeni il, Novruz və Ramazan bay-ramlarında sovqatlar çatdırılıb, sosial yardıma ehtiyacı olan minlərlə şəxsin üçün bayram süfrələri təşkil edilib, hədiyyələr verilib. Eləcə də yeni növ koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə əlaqədar ölkədə elan olun-muş xüsusi karantin rejimi dövründə evdən çıxması qa-dağın edilən yarıq 65-dən yuxarı tənha yaşayən şəxslə-

rə və "Biz birlikdə güclüyük" layihəsi çərçivəsində aztə-minatlı ailələrə ərzaq payları çatdırılıb.

◆ ◆ ◆

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəhbər-lik etdiyi Heydər Əliyev Fondu hər il Dünya Azər-baycanlılarının Həm-rəyliyi Günü və Yeni il ərəfəsində "Bu-ta" sarayında uşaq evləri və internat məktəblərinin sa-kinləri üçün şənlik təşkil edirdi.

Bu il COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar şənliyin təşkil olunması xüsusi karantin rejiminin qaydalarına uyğun olmadığından fond bu kateqoriyadan olan uşaqlar-fərqli şəkildə təbrik edib.

Uşaq evləri və internat məktəblərində tərbiyə alan-ları sevindirmək üçün Heydər Əliyev Fondunun nü-mayəndələri uşaqların hədiyyələri müəssisələrə gedərək, onlara bayram sovqatları çatdırıblar.

Hər zaman Heydər Əliyev Fondunun təşkil etdiyi ak-siyaları səbirsizliklə gözləyən və böyük sevincle qarşı-layan uşaqlarda bu il də bayram əhvali-ruhiyyəsi yarat-maq üçün Heydər Əliyev Fondu təşkil etdiyi hədiyyə-ləri onların zövqünə və istəklərinə uyğun hazırlayıb. Uşaqlara 2021-ci ilin rəmzi olan yumşaq oyuncaqlar, onların ən çox sevdiyi şirniyyatlar və leqo konstruk-torları təqdim edilib. Heydər Əliyev Fondunun sovqat-la-rı Bakı ilə yanaşı, Gəncə, Lənkəran və Şəkidəki uşaq evləri, internat məktəbləri, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların sosial-xidmət müəssisələrinə və Uşaq Psix-oloqiyası Mərkəzinə çatdırılıb.

Fondu təşkil etdiyi bayram aksiyası iki minə yaxın uşağı əhatə edib.

Altıncı çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin dördüncü sessiyası keçirilib

Dekabrın 30-da altıncı çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin dördüncü sessiyası keçirilib. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, sessiyanın gündəliyində aşağıdakı məsələlər yerliib.

1. 2020-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının yekunları
2. Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsinin təsdiq edilməsi

3. Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2021-ci il büdcəsinin təsdiq edilməsi

4. İssizlikdən siqorta fondunun 2021-ci il büdcəsinin təsdiq edilməsi

5. Naxçıvan Muxtar Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvlərini seçimi

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Vəlif Talıbov ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin "Hər bir azərbaycanlı bilməlidir və hazır olanda ki, əgər bizim bütün cəhdlərimiz nəticə verməzsə, nəyin bahasına olursa-olsun, canımızın, qanımızın bahasına olsa da, işğal olunmuş torpaqlarımızı azad etməli, Azərbaycanın sərhədlərini toxunulmazlığını, ərazi bütövlüyünü təmin etməliyik" fikirlərini xatırladaraq deyib ki, Ulu Öndərini yolunu uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ordumuz İkinci Qarabağ müharibəsində ərazi bütövlüyümüzü bərpa edib, torpaqlarımız işğaldan azad olub, Azərbaycan düşmənlərində böyük tərik qələbə qazanıb. Bu qələbən qazanılmasına yaranmış sağlamlığını titirlər və şahid olanlar da olub.

Ali Məclis sədri Vəlif Talıbov bildirdi ki, sessiyada səhərlərindənin aziz xatirəsi barədə diqqətlə yad edildi. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Vəlif Talıbov 2020-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının yekunları barədə maruzə etdi.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Vəlif Talıbovun məruzəsi

Hörmətli deputatlar və sessiya iştirakçıları!

2020-ci ildə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin siyasi xəttini uğurla davam etdirilmiş Azərbaycanca və onun Naxçıvan Muxtar Respublikasında iqtisadi inkişaf dinamikasını qoruyub saxlaması, əhalinin rifahının yaxşılaşdırılması, yeni iş yerlərinin açılması və məşğulluğun təmin olunması sahəsində sistemli tədbirlər görülmüdü. Yola saldıığımız ildə muxtar respublikada bütün parametrlər üzrə iqtisadi sabitliyi və davamlı inkişafa nail olmuş, müvəqqəti resurslardan səmərəli istifadə nəticəsində makroiqtisadi göstəricilərdə artım müşahidə olunmuşdur. Daxili potensialından düzgün istifadə edilməsi, yeni istehsal müəssisələrinin işə salınması sosial-iqtisadi sahələr üzrə cəsarətli inkişafı təmin etmiş, məşğulluq səviyyəsinin yüksəldilməsinə, sosial layihələrin uğurla həyata keçirilməsinə sərfəli yaratmışdır.

2020-ci ildə pandemiyanın yaratdığı mənfi təsirlərə baxmayaraq, muxtar respublikada əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ümumi daxili məhsulun həcmi 1,1 faiz artaraq 2 milyard 908 milyon manata yaxın olmuşdur. Onun bir neçə dövrü həcmi 6 min 310 manatlaq etmişdir ki, bu da 2019-cu iləq göstəricidən 1,8 faiz çoxdur. Ümumi daxili məhsulun 59 faizdən çoxu istehsalat payına düşmüşdür.

Cari ilin ötən dövründə sahibkarlara 30 milyon 909 min manat kredit verilib, 119 yeni istehsal və xidmət sahəsi fəaliyyətə başlamış, 34 hüquqi və 2 min 220 fiziki şəxs dövlət qeydiyyatına alınmışdır. Sahibkarlığın hazırkı inkişaf səviyyəsinin nəticəsidir ki, bu gün muxtar respublikada 384 növdə məhsul istehsal olunur, 350 növdə məhsul olan tələbat işə tamamilə yeni istehsal hesabına ödənilir.

"Badəmli" Mineral Sular Zavodu üçün yeni kompleks istifadəyə verilib, istehsal həcmi artırılmışdır. Həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində 2020-ci ildə muxtar respublikada istehsal edilən sənaye məhsulunun həcmi artaraq 1 milyard 40 milyon 475 min manat olmuşdur. Sənayenin dövlət sektorunda 68 milyon 245 min manatlıq, qeyri-dövlət sektorunda 972 milyon 230 min manatlıq məhsul istehsal edilmişdir.

Muxtar respublikada aqrar sahədə kompleks tədbirlər görüldü, əkinçiyatı torpaq sahələrinin səmərəli istifadəsi daim diqqətə saxlanıldı, torpaq ehtiyatlarının dövlət idarəetməsi mexanizmi müntəzəm olaraq təkmilləşdirildi. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisindənin Sərəncamı ilə "2021-2025-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqların müntəziyyəsinin artırılmasına dair Tədbirlər Planı" təsdiq edilmişdir.

Bu il torpaq ehtiyatlarından düzgün istifadə olunması, meliorativ tədbirlərin aparılması və müntəzəm suvarma şəbəkələrinin qurulması tədbirləri davam etdirilib, Naxçıvan Muxtar Respublikası Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin maddi-texniki bazası daha da gücləndirilib. Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında imzalanmış Texniki-iqtisadi Əməkdaşlıq haqqında Səzifə əsasında 17 adda 67 texnika və texnoloji əvəzlilik cəmiyyətinin istifadəsinə verilib.

Müntəzəm suvarma sistemlərinin qurulması işi davam etdirilib, Şahbuz rayonunun Türkəs, Sələşüz, Məralik kəndlərindən ərazidə 275 hektar, Kəngərli rayonunun Böyüküzdə kəndi ərazisində 810 hektar torpaq sahəsini əhatə edən qapalı suvarma şəbəkələri qurulmuşdur. Hazırda Araz çayından qidalanan və 2 min 91 hektar torpaq sahəsini əhatə edən qapalı suvarma şəbəkələri qurulmuşdur. Əraziyə 275 hektar, Kəngərli rayonunun Böyüküzdə kəndi ərazisində 810 hektar torpaq sahəsini əhatə edən qapalı suvarma şəbəkələri qurulmuşdur. Əraziyə 275 hektar, Kəngərli rayonunun Böyüküzdə kəndi ərazisində 810 hektar torpaq sahəsini əhatə edən qapalı suvarma şəbəkələri qurulmuşdur.

Mütərəqqi suvarma sistemlərinin qurulması işi davam etdirilib, Şahbuz rayonunun Türkəs, Sələşüz, Məralik kəndlərindən ərazidə 275 hektar, Kəngərli rayonunun Böyüküzdə kəndi ərazisində 810 hektar torpaq sahəsini əhatə edən qapalı suvarma şəbəkələri qurulmuşdur.

2020-ci ilin ötən dövründə muxtar respublikada 40 kilometr uzunluğunda yeni asfalt yolu salınıb, Culfa-Ordubad magistrat avtomobil yolu yenidən qurulub.

Cari dövrdə Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanında yeni ucuz-enmə zolağı tikilib, Naxçıvan şəhərində 400 yerli avtomobil parkının tikintisi davam etdirilmişdir. Dəmiryolu təsərrüfatında da infrastruktur tədbirləri davam etdiril-

mişdir. Bu il muxtar respublikada dəmir yolu nəqliyyatı ilə 133 min tondan artıq yük və 96 minə yaxın sərnişin daşınıb.

Muxtar respublikada rabita və yeni texnologiyaların tətbiqi sahəsində həyata keçirilən tədbirlər diqqətə saxlanılmış, cari ilin ötən dövründə Culfa rayonunda Yeni Nasil Telekomunikasiya Sistemini yaradılması başa çatdırılmış, Kəngərli rayonunda Telekommunikasiya sistemi istifadəyə verilib, hər iki rayon mərkəzində rabitə evlərinin açılış olmuşdur. Muxtar respublikanın yaşayış məntəqələrində 3 yeni nesil avtomat telefon stansiyası istifadəyə verilib, ümumilikdə 34 kilometrə artıq fiber-optik, 53 kilometr rabitə xətti çəkilmişdir. Ötən dövrdə muxtar respublikanın tikinti-quradırma işləri həyata keçirilən yaşayış məntəqələrində 3 yeni poçt bölməsi yaradılmış, 2 rayon poçt filialı və 3 poçt bölməsi isə yeni bina ilə təmin olunmuşdur.

Muxtar respublikanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin istifadəsi əsas məsələdir. Cari ilin ötən dövründə Kəngərli rayonunun Qabil kəndində 3 meqavat gücündə Günəş Elektrik Stansiyası, Şərur rayonunda "Çoxmərtəbəli" yanmışsənayesinin açılışı olmuş, muxtar respublikada 83 kilometr uzunluğunda müxtəlif gərginlikli yeni elektrik xətləri çəkilmişdir. Şərur rayonunda 5 meqavat gücündə Günəş Elektrik Stansiyası, Culfa rayonunda 1 meqavat gücündə Kükək-Günəş Hibrid Elektrik Stansiyası, Ordubad rayonunda Ordubad və Tivi Su Elektrik Stansiyaları, Şərur şəhərində yüksək gərginlikli elektrik veriliş xətlərinin yeraltına keçirilməsi işləri davam etdirilmişdir.

Təbii qaz təchizatı sistemini müasirləşdirməyə diqqətə saxlanılmış, Naxçıvan şəhərində Naxçıvan Qaz-Kompresor stansiyasının tikintisi davam etdirilib, Şərur rayonunda məy və qazdoldurma və Culfa şəhərində yanacaq doldurma stansiyaları istifadəyə verilib.

Görlən işlər əhəlinin məşğulluq səviyyəsinin artırılması, cari ilin ötən dövründə muxtar respublikada 943 yeni iş yerini açılmışdır.

Muxtar respublikanın iqtisadi inkişafında əsas prioritetlərdən biri də xarici ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi, ixrac potensialının gücləndirilməsidir. 2020-ci ildə muxtar respublikada "İxrac ili" elan edilib və "Naxçıvan Muxtar Respublikasında ixrac potensialının və ixracə dövlət dəstəyinin artırılması ilə bağlı Tədbirlər Planı"nın təsdiq olunması istehsal olunan məhsulların ixrac imkanlarının artırılması və xarici bazarlarda tanınmasına şərait yaratmışdır. Həmçinin sistemli tədbirlərin həyata keçirilməsi sahibkarlıq subyektlərini ixracçıya önmüli məhsul istehsalına da stimullaşdırmışdır. 2020-ci ilin ötən dövründə muxtar respublikanın xarici ticarət dövriyyəsi 450 milyon 839 min Amerika Birləşmiş Ştatlardan təşkil etmişdir. Ticarət əməliyyatlarının 86 faiz, yaqı 387 milyon 540 min Amerika Birləşmiş Ştatlardan ixracın payına düşmüş, müsbət saldo yaranmışdır.

2020-ci ildə muxtar respublikanın maliyyə sektorunda da tədbirlər diqqətə saxlanılmış, dövrüyədə olan nağd pul kütləsinin azaldılması, nağdsız əməliyyatların həcmi artırılması, elektron ödəniş sistemlərinin geniş tətbiqi üçün tədbirlər görülmüşdür. 2020-ci ilin dekabr ayının əvvəlində fiziki və hüquqi şəxslər üçün 91 min 728 bank hesabı açılıb ki, bunun da 79 min 964-ü, yaxud 87 faizdən çoxu isə heşablıdır. Ticarət və xidmət müəssisələrində olan 1406 POS-terminal vasitəsilə nağdsız ödənişlər aparılması təmin edilmişdir. Cari ildə internet və APOL-terminal vasitəsilə həyata keçirilən nağdsız ödənişlərin həcmi 79 milyon 542 min manat təşkil etmişdir.

İqtisadi inkişafın əsas hərəkətverici qüvvəsi təhsil və bənən neticəsinə insan kapitalıdır. Bu il Ordubad rayonunun Vəndə kəndində 432 yerli məktəb və uşaq musiqi məktəbi, Şərur rayonunun Muğanca-Mehrab kəndində 224, Culfa rayonunun Camaldin kəndində 252, Babək rayonunun Nəcəfəlidizə kəndində 78, Şərur rayonunun Qarabərk kəndində 120 şagird yerlik tam orta məktəb binalarının, Culfa Rayon Təhsil Şöbəsinin və məktəbdənkənar təhsil müəssisələrinin binası istifadəyə verilib. Yeni təlim və tərdris metodlarında istifadə olunan təhsil, Şərur və Culfa rayonlarında yeni innovativ dərnəklər yaradılmış, muxtar respublikanın ümumtəhsil məktəblərində STEAM tədris metodunun tətbiqinə başlanılmışdır.

Naxçıvan şəhərində Kimya-Biologiya Təməyilli Lisey, uşaq bağçasının tikintisi, Naxçıvan Dövlət Universitetinin Xarici Dillər fakultəsi binasının, Şərur rayonunun Şahriyar kəndində tam orta məktəb və uşaq musiqi məktəbi binalarının, Ordubad şəhərində və Nüsnüs kəndində məktəb binalarının yenidən qurulması davam etdirilmişdir. Bundan əlavə Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin İmtahan Mərkəzi yaradılmışdır.

Təhsilin inkişafı sahəsində görülən işlər nəticəsiz qalmamış, qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərdən 2381-i ali və orta ixtisas məktəblərinin tələbəsi adını qazanmışdır. Cari ilin ötən dövründə Şərur rayonunda Şərur Şəhər Sütəməzliyəci Qurğular Kompleksinin, Cəlilkənddə icməli su şəbəkəsinin tikintisi başa çatdırılmış, Babək, Ordubad, Kəngərli və Sədərək rayonunda markazlarda, ətraf qəsəbə və kəndlərdə icməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin, Şərur rayonunun Sərxanlı, Kəngərli rayonunun Qarabağlar, Xok, Yurdu və Qabil kəndlərində icməli su şəbəkələrinin tikintisi davam etdirilmişdir.

Şərur rayonunda 3, Babək rayonunda 2 subarbazian quyusunun tikintisi, Babək və Şahbuz rayonlarının hər birində 1 subarbazian quyusunun bərpası başa çatdırılmışdır. Həmçinin 9 kəhriş təmir olunmuşdur. 2020-ci ilin ötən dövründə muxtar respublikada 40 kilometr uzunluğunda yeni asfalt yolu salınıb, Culfa-Ordubad magistrat avtomobil yolu yenidən qurulub.

Cari dövrdə Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanında yeni ucuz-enmə zolağı tikilib, Naxçıvan şəhərində 400 yerli avtomobil parkının tikintisi davam etdirilmişdir. Dəmiryolu təsərrüfatında da infrastruktur tədbirləri davam etdiril-

mişdir. Bu il muxtar respublikada dəmir yolu nəqliyyatı ilə 133 min tondan artıq yük və 96 minə yaxın sərnişin daşınıb. Muxtar respublikada rabita və yeni texnologiyaların tətbiqi sahəsində həyata keçirilən tədbirlər diqqətə saxlanılmış, cari ilin ötən dövründə Culfa rayonunda Yeni Nasil Telekomunikasiya Sistemini yaradılması başa çatdırılmış, Kəngərli rayonunda Telekommunikasiya sistemi istifadəyə verilib, hər iki rayon mərkəzində rabitə evlərinin açılış olmuşdur. Muxtar respublikanın yaşayış məntəqələrində 3 yeni nesil avtomat telefon stansiyası istifadəyə verilib, ümumilikdə 34 kilometrə artıq fiber-optik, 53 kilometr rabitə xətti çəkilmişdir. Ötən dövrdə muxtar respublikanın tikinti-quradırma işləri həyata keçirilən yaşayış məntəqələrində 3 yeni poçt bölməsi yaradılmış, 2 rayon poçt filialı və 3 poçt bölməsi isə yeni bina ilə təmin olunmuşdur.

Muxtar respublikanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin istifadəsi əsas məsələdir. Cari ilin ötən dövründə Kəngərli rayonunun Qabil kəndində 3 meqavat gücündə Günəş Elektrik Stansiyası, Şərur rayonunda "Çoxmərtəbəli" yanmışsənayesinin açılışı olmuş, muxtar respublikada 83 kilometr uzunluğunda müxtəlif gərginlikli yeni elektrik xətləri çəkilmişdir. Şərur rayonunda 5 meqavat gücündə Günəş Elektrik Stansiyası, Culfa rayonunda 1 meqavat gücündə Kükək-Günəş Hibrid Elektrik Stansiyası, Ordubad rayonunda Ordubad və Tivi Su Elektrik Stansiyaları, Şərur şəhərində yüksək gərginlikli elektrik veriliş xətlərinin yeraltına keçirilməsi işləri davam etdirilmişdir.

Təbii qaz təchizatı sistemini müasirləşdirməyə diqqətə saxlanılmış, Naxçıvan şəhərində Naxçıvan Qaz-Kompresor stansiyasının tikintisi davam etdirilib, Şərur rayonunda məy və qazdoldurma və Culfa şəhərində yanacaq doldurma stansiyaları istifadəyə verilib.

Görlən işlər əhəlinin məşğulluq səviyyəsinin artırılması, cari ilin ötən dövründə muxtar respublikada 943 yeni iş yerini açılmışdır.

Muxtar respublikanın iqtisadi inkişafında əsas prioritetlərdən biri də xarici ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi, ixrac potensialının gücləndirilməsidir. 2020-ci ildə muxtar respublikada "İxrac ili" elan edilib və "Naxçıvan Muxtar Respublikasında ixrac potensialının və ixracə dövlət dəstəyinin artırılması ilə bağlı Tədbirlər Planı"nın təsdiq olunması istehsal olunan məhsulların ixrac imkanlarının artırılması və xarici bazarlarda tanınmasına şərait yaratmışdır. Həmçinin sistemli tədbirlərin həyata keçirilməsi sahibkarlıq subyektlərini ixracçıya önmüli məhsul istehsalına da stimullaşdırmışdır. 2020-ci ilin ötən dövründə muxtar respublikanın xarici ticarət dövriyyəsi 450 milyon 839 min Amerika Birləşmiş Ştatlardan təşkil etmişdir. Ticarət əməliyyatlarının 86 faiz, yaqı 387 milyon 540 min Amerika Birləşmiş Ştatlardan ixracın payına düşmüş, müsbət saldo yaranmışdır.

2020-ci ildə muxtar respublikanın maliyyə sektorunda da tədbirlər diqqətə saxlanılmış, dövrüyədə olan nağd pul kütləsinin azaldılması, nağdsız əməliyyatların həcmi artırılması, elektron ödəniş sistemlərinin geniş tətbiqi üçün tədbirlər görülmüşdür. 2020-ci ilin dekabr ayının əvvəlində fiziki və hüquqi şəxslər üçün 91 min 728 bank hesabı açılıb ki, bunun da 79 min 964-ü, yaxud 87 faizdən çoxu isə heşablıdır. Ticarət və xidmət müəssisələrində olan 1406 POS-terminal vasitəsilə nağdsız ödənişlər aparılması təmin edilmişdir. Cari ildə internet və APOL-terminal vasitəsilə həyata keçirilən nağdsız ödənişlərin həcmi 79 milyon 542 min manat təşkil etmişdir.

İqtisadi inkişafın əsas hərəkətverici qüvvəsi təhsil və bənən neticəsinə insan kapitalıdır. Bu il Ordubad rayonunun Vəndə kəndində 432 yerli məktəb və uşaq musiqi məktəbi, Şərur rayonunun Muğanca-Mehrab kəndində 224, Culfa rayonunun Camaldin kəndində 252, Babək rayonunun Nəcəfəlidizə kəndində 78, Şərur rayonunun Qarabərk kəndində 120 şagird yerlik tam orta məktəb binalarının, Culfa Rayon Təhsil Şöbəsinin və məktəbdənkənar təhsil müəssisələrinin binası istifadəyə verilib. Yeni təlim və tərdris metodlarında istifadə olunan təhsil, Şərur və Culfa rayonlarında yeni innovativ dərnəklər yaradılmış, muxtar respublikanın ümumtəhsil məktəblərində STEAM tədris metodunun tətbiqinə başlanılmışdır.

Naxçıvan şəhərində Kimya-Biologiya Təməyilli Lisey, uşaq bağçasının tikintisi, Naxçıvan Dövlət Universitetinin Xarici Dillər fakultəsi binasının, Şərur rayonunun Şahriyar kəndində tam orta məktəb və uşaq musiqi məktəbi binalarının, Ordubad şəhərində və Nüsnüs kəndində məktəb binalarının yenidən qurulması davam etdirilmişdir. Bundan əlavə Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil Nazirliyinin İmtahan Mərkəzi yaradılmışdır.

Təhsilin inkişafı sahəsində görülən işlər nəticəsiz qalmamış, qəbul imtahanlarında iştirak edən abituriyentlərdən 2381-i ali və orta ixtisas məktəblərinin tələbəsi adını qazanmışdır. Cari ilin ötən dövründə Şərur rayonunda Şərur Şəhər Sütəməzliyəci Qurğular Kompleksinin, Cəlilkənddə icməli su şəbəkəsinin tikintisi başa çatdırılmış, Babək, Ordubad, Kəngərli və Sədərək rayonunda markazlarda, ətraf qəsəbə və kəndlərdə icməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin, Şərur rayonunun Sərxanlı, Kəngərli rayonunun Qarabağlar, Xok, Yurdu və Qabil kəndlərində icməli su şəbəkələrinin tikintisi davam etdirilmişdir.

Şərur rayonunda 3, Babək rayonunda 2 subarbazian quyusunun tikintisi, Babək və Şahbuz rayonlarının hər birində 1 subarbazian quyusunun bərpası başa çatdırılmışdır. Həmçinin 9 kəhriş təmir olunmuşdur. 2020-ci ilin ötən dövründə muxtar respublikada 40 kilometr uzunluğunda yeni asfalt yolu salınıb, Culfa-Ordubad magistrat avtomobil yolu yenidən qurulub.

Dünyada pandemiya halını alan virusun muxtar respublikada yayılmasının qarşısının alınması sahəsində tədbirlər görülmüş, Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu yaradılmış, müasir laboratoriya qurulmuş və lazımi tibbi ehtiyatlar yaradılmışdır. Virusla mübarizə məqsədində səhiyyə müəssisələrinin ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

Karantin dövründə Naxçıvan şəhərində və muxtar respublikanın rayonlarında yaşayan tənəahil, ünvanlı dövlət sosial yardımı alan, çoxu-şağı ailə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan 3 min 955 nəfərə ərzaq payları, muxtar respublikada səhiyyə müəssisələrində ümumi dəyəri 4 milyon 700 min manatdan artıq olan tibbi avadanlıqlar, dərman və ləvazimatlar, həmçinin dezinfeksiya məhlulları alınmışdır.

yanvar 2020-ci ildə bütün yaşayış məntəqələrində bu proses başa çatdırılmışdır. Hazırda Naxçıvan Muxtar Respublikasında fəaliyyət göstərən 17 tibb müəssisəsi icbari tibbi sigortanın tətbiqində iştirak edir. 2020-ci ildə muxtar respublikada 215 minə yaxın sağlın icbari tibbi sigortadan istifadə etmiş, agentlik tərəfindən səhiyyə müəssisələrinə 37 milyon 595 min manat vəsait ödənilmişdir.

Muxtar respublikada həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatlarda və aparılan quruculuq işlərində gənclərin mənəvlə təminatı xüsusi yer tutur. Yeni yaşayış kompleksləri və binaların inşası ilə yanaşı, səmərəli ipoteka siyasəti də həyata keçirilib. 2020-ci ildə muxtar respublikada bu məsələ diqqətə saxlanılmış, ümumilikdə 114 ailəyə 3 milyon 450 min manatdan artıq ipoteka krediti verilib.

Sosial-iqtisadi sahədə əldə edilmiş uğurlar, sabitlik və təhlükəsizliyin təmin edilməsi muxtar respublikada məskunlaşmış və əhali rifahının yaxşılaşdırılması üçün təsiri göstərmiş, muxtar respublikası əhalisinin sayı artaraq 462 min nəfərə yaxın olmuşdur.

Muxtar respublikanın kütləvi informasiya vasitələrinin maddi-texniki bazalarının gücləndirilməsi diqqətə saxlanılmış, Milli Mətbuatın 145 illiyi qeyd olunmuş, media işçiləri mükafatlandırılmış, səmərəli fəaliyyətləri və gənc ailə olmaları nəzərə alınaraq bir ailə mənəvlə təmin olunmuşdur. "OCAM" Nəşriyyat Poliqrafiya Birliyi'nin binasında yenidənqurma işləri aparılmış, yeni qanqayırma avadanlığı alınmışdır. Həmçinin Naxçıvan Dövlət Tələdosunun efr vaxtı 1 saat artırılmış və yeni internet saytı yaradılmışdır.

2020-ci ildə müxtəlif səviyyəli 13 xarici nümayəndə heyəti Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfər etmişdir. Bundan başqa muxtar respublikanın nümayəndə heyətləri 7 dəfə xarici səfərlərdə olmuş, müxtəlif tədbirlərdə iştirak etmişlər.

2020-ci ildə muxtar respublikanın sosial-iqtisadi inkişafında və qazanılan nailiyyətlərdə xidməti olanları əməyi dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. Ölkə Prezidentinin sərəncamına ilə 77 nəfər orden, medal və fəxri adlarla təltif olunmuş, 10 nəfər Prezident mükafatına layiq görülmüş, 2 nəfər ali hərbi və 1 nəfər ali xüsusi rütbə verilib. Həmin 14 nəfər Naxçıvan Muxtar Respublikasının fəxri adları, 17 nəfər Naxçıvan Muxtar Respublikasının nişanları ilə təltif edilmiş, 1 nəfər Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Fəxri Fərmanına, 1 nəfər Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədri'nin mükafatına, 2 gənc işə xüsusi ayılıq təqadına layiq görülmüşdür.

Hörmətli sessiya iştirakçıları! Azərbaycan və onun Naxçıvan Muxtar Respublikası 2020-ci ildə böyük Qələbə və Zəfər ilə kimi başa vurur. Qarşıda bizi daha ciddi vəzifələr gözləyir. Müvəqqəti tərəqi və sabitlik bundan sonra da qorunub saxlanılmalı və daha da inkişaf etdirilməlidir. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin də dedi ki, "Qələbə qazanmışıq və bu Qələbə ölkəmiz üçün yeni dövr açır. Bu dövr inkişaf, təhlükəsizlik, tərəqi dövrü olacaqdır". Bu yolda hər birinizə uğurlar arzulayırıq. Sağ olun!

Vətən müharibəsində dünya ilham əliyev hünərinin şahidi oldu

Sentyabrın 27-də başlanan əks-hücum əməliyyatı bizim üçün Vətən müharibəsinə çevrildi. 30 il erməni işğal altında qalan torpaqlarımız əzad etdik. Bu müharibə bütün dünyanı heyretə getirdi. Dostlarımız sevin-di, düşmənlərimiz xüdə oldu.

Bu müharibə ilə maraqlananlar üçün əsas faktorlardan biri də dövlətimizin 30 il işğal altında qalan torpaqlarının azad

◆ Biz birlikdə güclüyük

2020-ci il başlayanda Yer kürəsinin heç bir sakini xəyalına belə getirə bilməzdi ki, bəşəriyyət necə ağır xəstəliklə qarşılaşacaq, hansı sınaqlardan keçəcək. İl başlar-başlamaz bütün bəşəriyyət pandemiya ilə qarşı-qarşıya qaldı. COVID-19 adı verilən yeni növ koronavirus sürətlə planetin 200-dən çox ölkəsinə yayılaraq ilin sonuna qədər 81 milyondan çox insanı yoluxdurdu, 2 milyona qədər insanın həyatına son qoydu.

Dünya sözün həqiqi mənasında "əsas can sağlığıdır" ifadəsinin gerçəkliyinin fərqi vardı. İbroyu bütün səylər bu problemlə mübarizəyə və profilaktik tədbirlərinə yönəldi. Pandemiyanın qarşısını almaq mümkün olmadı. Beləliklə, 2020-ci il koronavirusla mübarizə apararaq başa vurdu.

Təəssüf ki, bu mübarizədə hələ də koronavirus öndədir. Əksər ölkələrdə sanitariya-epidemioloji vəziyyət ürəkəcan deyil. Yoluxma sayı yüksək həddə çatdığından sərt karantin rejimi davam edir.

Qabaqlayıcı tədbirlər ölkəni fəlakətdən qorudu

Azərbaycan dövləti də vətəndaşların sağlamlığını qorumaq məqsədilə müəyyən tədbirlərin görülməsinə üstünlük verdi. COVID-19 infeksiyası yayılmağa başladığı ilk günlərdən, virus sərhədlərimizə hələ çatmadan ölkəmizdə bütün istiqamətlər üzrə zəruri qabaqlayıcı tədbirlər həyata keçirilməyə başlandı. Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, profilaktik və təxirəsalınmaz qərarların həyata keçirilməsi üçün Nazirlər Kabinetinin yanında aidiyyəti dövlət qurumlarından ibarət Operativ Qərargah yaradıldı.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının tövsiyələrini nəzərə alaraq, hökumət problemin ciddiliyini anlayaraq dünyada öz sərhədlərini qapan, bütün təhsil müəssisələrini bağlayan, kütləvi tədbirləri, idman yarışlarını təxirə salan ilk ölkələrdən oldu. Virusun geniş yayılmasının qarşısını alınması məqsədilə ölkə ərazisində çəvik və sistemli preventiv tədbirlərin

Pandemiyaya qarşı mübarizədə Azərbaycan nümunəsi

davamı olaraq martın 14-dən sosial izolyasiya qaydaları tətbiq olundu, aprelin 5-dən isə xüsusi karantin rejimi elan edildi.

Birbaşa ölkə rəhbərinin ciddi nəzarəti və tapşırıqlarına əsasən, pandemiya qarşı həyata keçirilən mühüm çəvik və operativ tədbirlər infeksiyanın yayılmasını mümkün qədər məhdudlaşdırmağa və sanitariya-epidemioloji vəziyyəti nəzarətdə saxlamağa imkan verdi, kütləvi yoluxmanın qarşısını aldı. Koronavirusla əlaqədar ilkin mərhələdə dövlətin həyata keçirdiyi qabaqlayıcı tədbirlər ölkəni böyük fəlakətdən qorudu. Qüdrətli dövlətlərin, inkişaf etmiş ölkələrin səhiyyə sistemlərinin belə, aciz qaldığı bir dövərdə Azərbaycan COVID-19-la mübarizəni bütün sahələrdə uğurla davam etdirən və müsbət nəticələr qazanan ölkələr sırasına yer aldı.

Prezident İlham Əliyevin ölkəmizin vətəndaşlarının sağlamlığını qorumağa yönəlmis məqsədyönlü strategiyası hətta beynəlxalq qurumlar tərəfindən də təqdir edildi. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı bu sahədə respublikamızda atılan addımları təqdir edərək görülmiş işlərə yüksək qiymət verdi, Azərbaycanın təcrübəsini digər ölkələrə nümunə göstərdi. Dövlət başçısının tapşırığına uyğun olaraq, ilk növbədə, ölkə səhiyyəsi koronavirusla sərəməli mübarizə üçün tələb olunan standartlara uyğunlaşdırıldı.

Hökumətin intensiv və düzgün fəaliyyəti sayəsində səhiyyə infrastrukturuna pandemiya ilə mübarizəyə istiqamətləndirildi, aidiyyəti dövlət qurumlarının fəaliyyəti bacarıqla əlaqələndirildi. Ölkəmizdə koronavirusa yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi üçün yeni, ən müasir standartlar səviyyəsində olan əlavə tibbi laboratoriyalar alındı, diaqnostik alətlər, müasir avadanlıq və ləvazimatlar, qoruyucu vasitələr vaxtında ölkəyə gətirilərək, tibb müəssisələrinə təhvil verildi.

Virusun diaqnostikası üçün tibb müəssisələrində dünyanın aparıcı şirkətlərinin istehsalı olan müasir laboratoriya sistemləri quruldu, onlar Avropa ölkələrinin buraxdığı testlərə təhiz edildi. Laboratoriyaların sayı il ərzində 8

dəfə artırıldı. Paytaxt və regionlarda xüsusi rejimli xəstəxanalar və karantin zonaları yaradıldı. Xüsusi rejimli xəstəxanalar müvafiq dərman və qoruyucu vasitələrlə təmin olundu, hər bir karantin zonasına tibb müəssisələrinin rəhbərləri, həkim və orta tibb heyəti ezam edildi, virusla mübarizədə digər dövlətlərdəki həkim-ekspertrlə təcrübə mübadiləsi aparıldı. Həkim çatışmazlığı probleminin həlli üçün 5 ölkədən - İtaliya, Çin, Kuba, Rusiya və Türkiyədən mütəxəssislər dəvət edildi.

Qısa müddətdə 20-dən çox xəstəxana, o cümlədən ən müasir standartlara cavab verən "Yeni Klinika" koronavirus xəstələrinin ixtiyarına verildi. Dövlət başçısı İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, bölgələrdə əhatə etməklə ölkədə 10 modul tipli xəstəxana quraşdırıldı. Onlardan beşi - ikisi Bakıda, birim Sumqayıtda, bir Gəncədə, biri Abşeron rayonundadır.

Zərər çəkən vətəndaşlar diqqətdən kənar qalmadı

Pandemiyadan zərər çəkən insanların maddi və mənəvi cəhətdən dəstəklənməsi, ölkə iqtisadiyyatına dəyən ziyanın aradan qaldırılması üçün dövlət tərəfindən mühüm tədbirlər həyata keçirildi. Karantin dövrü ərzində pandemiyadan əziyyət çəkən insanların maddi və sosial yardımlar edildi. Prezident İlham Əliyevin sərəncamı əsasında pandemiyanın iqtisadiyyata, məşğulluq məsələlərinə və sahibkarlıq subyektlərinə mənfi təsirin azaldılması üçün dövlət tərəfindən mühüm dəstək paketləri qəbul edildi. Pandemiya dövründə mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektləri üçün ciddi güzəştlərin nəzərdə tutulması iş adamlarına dəyər zərər kompensasiyası edilmiş baxımından əhəmiyyətli oldu.

Pandemiyadan ən çox zərər çəkən sahələrdə işləyən 300 mindən çox insanın əməkdaşlarının əhəmiyyətli hissəsinin dövlət tərəfindən dəstəklənməsi, 300 minə yaxın mikro sahibkara, ümumilikdə, 600 minə yaxın insanın dövlətdən maddi yardım alması cəmiyyət

də razılıqla qarşılandı. Maliyyə dəstəyi tədbirləri Azərbaycanın beş milyona yaxın vətəndaşını əhatə etdi.

Pandemiya dövründə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən sosial dəstək aksiyası da az-təminatlı vətəndaşların problemlərini həlli baxımından əhəmiyyətli oldu. "Biz birlikdə güclüyük" şüarı ilə həyata keçirilən aksiya çərçivəsində respublika üzrə 100 minə dək az-təminatlı ailəyə ərzaq yardımları paylandı. Bu yardımlar davam etdirilir.

Azərbaycan global mübarizə işinə sanballı töhfələr verir

Pandemiya dövründə ölkəmiz təkcə iqtisadi, sosial sahədə deyil, beynəlxalq arenada da özünü güclü dövlət kimi göstərdi. Azərbaycan Prezidenti bütün dünyanı bürüyən COVID-19 infeksiyasına qarşı mübarizədə liderlik təşəbbüsünü öz üzərinə götürərək adını dünya tarixinə yazdırmağı bacardı. Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə Türk Şurasının və Qoşulmama Hərəkatının koronavirusla mübarizəyə həsr olunan Zirvə görüşləri keçirildi. Türk Şurası bu Zirvə görüşü ilə həm də COVID-19 pandemiyasına həsr olunmuş Sammit keçirən ilk beynəlxalq təşkilat kimi tarixə düşdü. Qoşulmama Hərəkatının Zirvə görüşündə Azərbaycanın BMT Baş Assambleyasının koronavirusla mübarizəyə həsr olunmuş xüsusi sessiyasının keçirilməsi təşəbbüsünü irəli sürdü.

Nəticədə dekabrın 3-4-də Azərbaycan Prezidentinin təşəbbüsü, 70-dən çox dövlət və hökumət başçısının iştirakı ilə BMT Baş Assambleyasının koronavirus pandemiyasına həsr olunmuş 31-ci xüsusi sessiyasının keçirilməsi ölkəmizin bu beşəri bəlaya qarşı səylərinin birləşdirilməsində maraqlı olduğunu, habelə pandemiya qarşı global mübarizə işinə sanballı töhfələr verdiyini bir daha təsdiqlədi.

Beləliklə, dünyanın koronavirus pandemiyasından ciddi ziyan çəkdiyi, hətta inkişaf etmiş ölkələrin belə bu qlobal bəladan sarsıldığı bir zamanda Azərbaycan pandemiya qarşı mübarizədə nümunəvi model ortaya qoydu.

Əsas şərt müsbət dinamikanı qoruyub saxlamaqdır

Azərbaycanda virusla mübarizə hələ də gətiyyətlə davam etdirilir. Qlobal böhrandan minimum itkilərlə çıxmaq üçün bütün qüvvələr COVID-19-a qarşı səfərbər edilib. Mütəmadi olaraq epidemioloji vəziyyət dəyərləndirilir, uyğun addımlar atılır. Artıq respublikamızda görülən kompleks tədbirlər sayəsində son günlər koronavirusa yoluxma sayında müsbət tendensiya müşahidə olunur. Xəstəlikdən sağalananların sayı isə gündəlik yoluxanların sayını üstələyir. İnfeksiyaya gündəlik yoluxma halları da xeyli aşağı düşüb. Bu da məhdudiyetlərin tətbiqinin, karantin rejiminin sərtləşdirilməsinin düzgün qərar olduğunu təsdiqləyir.

Hazırda əsas şərt müsbət dinamikanı qoruyub saxlamaqdır. Bunun üçün də arxayınlaşmamaq, ehtiyatı əldən vermək, tədbiri

davranmaq lazımdır. Cüzi laqeydlilik, məsuliyyətsizlik yoluxma sayının yenidən artmasına səbəb ola bilər. Ona görə də mübarizəyə sonacən aparmalı, xüsusi karantin rejiminin qaydalarına ciddi əməl etməliyik.

Pandemiyanın ilk günlərindən hazırlıq dövrü qədər dövlət tərəfindən bütün lazımi addımlar atılıb. COVID-19 infeksiyasının geniş yayılmasının qarşısını alınması ilə əlaqədar görülən bütün işlər vətəndaşların təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, Azərbaycanın hər bir sakininin sağlamlığının qorunması məqsədini daşıyır.

Bu gün Azərbaycan dövləti üçün ən prioritet məsələ vətəndaşların koronavirus infeksiyasından qorunmasıdır. Dövlət tərəfindən qəbul edilən bütün qərarların arxasında mehriban əhəlinin sağlamlığı, rifahı, təhlükəsizliyinin təmini dayanır.

Ölkəmiz global təhlükənin öz əhalisinə təsirini mümkün qədər minimuma endirmək üçün ən səmərəli tədbirlər həyata keçirir. Vətəndaşlar da öz növbəsində bu tədbirlərə dəstək məqsədilə karantin qaydalarına riayət etməlidir. Ailəsinin, yaxınlarının düşüncəyə maksimal dərəcədə anlayışlı olmalı, qoyulan tələblərə, verilən tövsiyələrə etinasız yanaşmamalı, bəsit gigiyenik qaydalara riayət etməli, maska taxmalı, sosial məsafəni saxlamalı, ehtiyac olmadıqda evdən çıxmamalıdır. Yalnız bu zaman biz virusa birgə qalib gələ bilərik.

Xəyalə MURADLI,
"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 30.12.2020
Ümumi yoluxanların sayı	217636
Yeni yoluxanların sayı	1052
Ümumi sağalanların sayı	180295
Yeni sağalanların sayı	4067
Aktiv xəstə sayı	34732
Ümumi test sayı	2185247
Bugünkü test sayı	10904
Ümumi ölümlərin sayı	2609
Bugünkü ölümlərin sayı	34

Tamaşaçılar ilə ünsiyyət sosial şəbəkə üzərindən gerçəkləşir

Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı COVID-19 pandemiyası ilə bağlı elan olunmuş karantin rejimi dövründən tamaşaçılara ilə ünsiyyəti sosial şəbəkə üzərindən gerçəkləşdirir.

Artıq xeyli müddətdir ki, virtual repertuar planına uyğun kollektiv üzərinə düşən missiyanı yerinə yetirir. Yarıdıcı prosesinin dayanmaması üçün rejissorlar məşqləri onlayn şəkildə aparır. Belə vəziyyətlərdə yaradıcı heyət daha çox kamera əsərlərinə, monotamaşalara üstünlük verir.

Teatrın baş rejissoru Xalq artisti Firudin Məhərrəmovun gənc yazar Ülviyyə Heydərovanın "Uşaqıq" əsəri əsasında hazırladığı eyni adlı monotamaşanı istedadlı aktrisa İlahə Səfərova ifa edir. Tamaşa sirk artisti olan və sənətinin ürəkdan sevnən qadının bətnindəki körpəsi ilə xəyali söhbəti üzərində qurulub. Gərgin psixoloji məqamların fonunda gənc qadının çirpinişləri, kritik seçim qarşısında qalışı İlahə Səfərovanın mükəmməl oyun tərzilə maraqlı doğurur.

Teatrın direktoru Əməkdar artist Mübariz Həmidov sənət ocaqlarının onlayn çıxışlarının müsbət rezonans doğurduğunu söyləyir. M.Həmidov bildirir ki, müasir texnoloji vasitələrin yaratdığı geniş imkanlardan bəhrələndirərək biz də özümüzün virtual repertuar planını qurmuşuq. Sosial şəbəkələr üzərindən doğma tamaşaçılarımıza xidmət göstəririk. Repertuara daxil edilən monotamaşaların məşqlərinin davam etdirilməsini tapşıran rəhbərlik digər vacib məsələlərə də toxunub. Hazırda Vətən müharibəsində möhtəşəm qələbəmizə həsr edilən yeni tamaşaların məşqi aparılır. Tezliklə onlayn şəkildə tamaşaçılara təqdim ediləcək belə tamaşalar öz yeni yaşama metodu ilə əvvəlkilərdən seçiləcəkdir. Onu da bildirək ki, teatr kollektivi karantin qaydalarına uyğun işləyir və yaradıcı yollarını yeni əsaslarla davam etdirirlər.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

SOCAR
SOCAR PETROLEUM QSC

2020-ci il Azərbaycanın Zəfər ili, 2021-ci il isə düşmən tapdığından Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin birbaşa rəhbərliyi ilə Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən azad olunmuş Qarabağ torpaqlarında dirçəliş və quruculuq ili kimi tarixə düşəcək!

Xalqımızı Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə təbrik edir, qüdrətli Azərbaycana davamlı inkişaf arzulayırıq

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Bir əli əkin-biçində, bir əli tətikdə olan tərterlilər

Vətən müharibəsinin qaynar nöqtələrindən biri, bəlkə də birincisi Tərter olub. 44 gün davam edən müharibənin elə günü olmayıb ki, rayon mərkəzinə, kəndlərə yüzlərlə raket, artilleriya mərmisi atılmasın, evlər, məktəblər, uşaq bağçaları, tibb müəssisələri düşmənin hədəfinə çevrilib dağıdılmasın, yerləyeksən edilməsin. Qarabağ savaşının başladığı ilk zamanlardan günümüzə qədər Tərter qaynar qazanla qaynar.

Ordumuzun hərbi tarixinə şanlı səhifələr kimi yazılan Aprel döyüşlərində də Tərter fəal iştirak etmiş, gərək qəhrəmanlıq nümunəsi göstərmişdir. Tərterlilər bütün Qarabağ münasifəsi dövründə mərdliklə döyüşmüş, sinələrini siper edərək düşmənlərə qarşı durub onları torpaq verməmişlər. Əksinə, nankor qonşuları, mənfur düşmənləri uzun illərdən bəri məskunlaşdıqları rayon ərazisindən qovub çıxarmışlar.

Otən 30 ilə yaxın bir zaman kəsiyində, sözün həqiqi mənasında, Tərter sənəhat və niqaran günlər yaşayıb. Bir əli əkində, biçində olsa da, bir əli tətikdə olub. Bu illər ərzində abadlıq, quruculuq işləri ilə davamlı şəkildə məşğul olub fəal vətəndaş mövqeyindən doğma yurdun hər qarışını gerçək cənnətə döndərmişlər. Dövlətin qayğısından güc alaraq müasir və yaraşığı, Avropa şəhərləri ilə müqayisə edilə biləcək yeni bir şəhər yaradıblar. Bu illər ərzində rayonun kənd əməkçiləri bol kənd təsərrüfatı məhsulları istehsal edərək ölkə iqtisadiyyatının daha da möhkəmlənməsinə sanballı töhfələr veriblər. Doğma torpağa, halal

zəhmətə qırılmaz tellərlə bağlı tərterlilər əsl əmək fədakarlığı nümunəsi göstərərək ölkənin aqrar sektorunda qabaqçılıq təcrübə məktəbi yaratmağa nail olublar.

Artıq iki aya yaxındır ki, bölgədə mərmə səsli eşidilmir. Müzəffər Ali Baş Komandanın qətiyyəti və şanlı ordumuzun qəhrəmanlığı ilə

Vətən müharibəsi parlaq qələbəmizə başa çatmış, düşmən darmadağın edilmişdir. Əlbəttə, bu tarixi zəfər haqlı olaraq ölkəmizin hər bir vətəndaşında böyük qürur hissi doğurur. Ən böyük hakim olan zaman xalqımızın necə böyük qüdrətə malik olduğunu, tarixi qəhrəmanlıq ənənələrinə yenilməz sədaqətini bir daha təsdiq edib bütün dünyaya göstərdi ki, son dərəcə qonaqpərvər və tolerant olan Azərbaycan xalqı həm də xəyanəti bəğışlamır. Dünya ona da şahid oldu ki, Azərbaycan xalqı öz qəhrəman ordusu ilə birləşib demir yumruğa çevrilir və onu düşmənin başında idirən kimi çaxa bilər.

Hər günü, hər saati bir qəhrəmanlıq səhifəsi olan Vətən müharibəsi artıq bizim üçün qürurverici

şanlı tarixə çevrilmişdir. Qazandıqımız ən böyük uğur odur ki, ərazi bütövlüyümüzü təmin etmişik. Əlbəttə, bu, böyük qurbanlar bahasına oldu. Hərəsi bir evin, bir ailənin hissi doğurur. Ən böyük hakim olan zaman xalqımızın necə böyük qüdrətə malik olduğunu, tarixi qəhrəmanlıq ənənələrinə yenilməz sədaqətini bir daha təsdiq edib bütün dünyaya göstərdi ki, son dərəcə qonaqpərvər və tolerant olan Azərbaycan xalqı həm də xəyanəti bəğışlamır. Dünya ona da şahid oldu ki, Azərbaycan xalqı öz qəhrəman ordusu ilə birləşib demir yumruğa çevrilir və onu düşmənin başında idirən kimi çaxa bilər.

Hər günü, hər saati bir qəhrəmanlıq səhifəsi olan Vətən müharibəsi artıq bizim üçün qürurverici

zə nəticəsində mülki əhaliyə, dövlət əmlakına, o cümlədən infrastruktur obyektinə, habelə, sahibkarlıq fəaliyyəti subyektlərinə dəymiş ziyanın qiymətləndirilməsi və aradan qaldırılması ilə bağlı tədbir haqqında" 6 noyabr 2020-ci il tarixli sərəncamında günümüzün təxirəsalınmaz vəzifələri prioritet olaraq göstərilir. Artıq bu istiqamətdə işlərə start verilmişdir.

Hazırda bu məqsədlə Tərterdə 3 işçi qrupu işləyir. Müəyyən edilmişdir ki, 44 gün davam edən Vətən müharibəsi zamanı bütövlükdə 40 yaşayış məntəqəsi üzrə 4586 evə ziyan dəymişdir. Evlərdən 240-ı tamamilə dağılmışdır. Ziyən dəyən evlərdən 2017-si çoxmərtəbəli yaşayış binalarında, 95

ticarət və ictimai-iaşə obyektinə, 39 sosial obyektə, 21 istehsal obyektinə, 24 inzibati binaya, 11 qəbiristanlığa və 146 yarımqıç tikiliyə ziyan dəymişdir.

Tərterə atılan çoxsaylı raketlərdən biri də şəhərdə aprel şəhidi Nicat İskəndərovun ailəsinin yaşadığı evə düşmüşdür. İşçi qrupu mütəxəssisləri evə dəyən ziyanı müəyyənləşdirmişlər. Şəhid atası Behruz İsgəndərov:

"Oğlum Nicat Aprel döyüşlərində qəhrəmanlıqla döyüşüb şəhid olmuşdur. Oğul düşmən çəpəridir, deyiblər. Bu, həqiqətdir, dar gündə vətəni oğullar qoruyubdur. Nicat şəfəli bir ömür yaşadı. Bizə, ailəsinə həmişəlik qürur, başucalığı bəxş etdi. Noyabrda evimizə raket düşdü, isti yuvamızı dağıldı. Buna qətiyyətin pis

olmadıq. Düşmənin namərdliyi göz qabağındadır. Mühərribə edirsənə, əsgərlə döyüş, daha mülki əhali ilə nə işin var. Biz hər zaman dövlətimizə güvənməmişik. Prezidentimizə inanmışıq. Həmişə dövlətin, rayon rəhbərliyinin qayğısını hiss edirik. İnandırıcı ki, düşmən raketinin dağıtdığı evimizi dövlət əvvəlkindən də yaxşı təmir edib biza verəcək. Mən bütün tərterlilərin fikrini ifadə edib demək istəyirəm ki, hamımızın bir vətəni var. Ona özümüz də, övladlarımız da, ev-əşiyimiz, mal-dövlətimiz də qurban olsun.

Cəbhədə döyüş parlaq zəfərlərimizə başa çatıb. İndi Tərter kəndlisi tarlaya, fermaya, işinə-gücünə niqaran getmir. Müharibənin doğurduğu faciələr ağırlı-acılı xatirələrə hopub yaddaşlara köçüb. Bu gün Tərter kəndlisi ikiqat həvəslə çalışır. Cari il rayon üzrə 42056 ton taxıl, 12731 ton şəkər çuğunduru, 4837 ton günebəxan tumu, 13211 ton meyvə və giləmeyvə, 2541 ton ot, 20949 ton süd, 1017 ton yun, 13 milyon ədəddən çox yumurta istehsal olunmuşdur. Pambıqçılıqda qabaqçılıq təcrübə məktəbi yaratmağa nail olan Tərter kəndlisi bu il çətin şəraitdə çalışsa da, optimal müddət pozulsa da, müəyyən itkilər olsa da, nəticə qənaətbəxşdir. İndiyədək 11475 ton pambıq istehsal olunmuşdur. Hər hektarın məhsuldarlığı hələlik 34,8 sentnerdir. Hələlik ona görə ki, yığım davam edir. Əkib-becərəm və tətik tutan əlləriniz var olsun!

Lazım QULİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan Dəmir Yolları QSC

Azərbaycan xalqını

**31 Dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının
Həmrəyliyi Günü və Qarabağın quruculuq ili
olacaq 2021-ci il münasibətilə təbrik edir,
əmin-amanlıq və ölkəmizə davamlı
inkişaf arzulayır**

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

AZƏRİŞİQ
AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

Azərbaycan xalqını

**31 Dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının
Həmrəyliyi Günü, Qarabağın
bütövlükdə bərpası və
inkişafı ili olacaq 2021-ci ilin
gəlişi münasibətilə
təbrik edir**

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Dövlət Sərhəd Xidməti qaçaqmalçılığa qarşı mübarizə tədbirlərini davam etdirir

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) dəniz sərhədlərinin etibarlı mühafizəsi, Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına mənsub bölməsində rejim qaydalarına nəzarətin gücləndirilməsi və qaçaqmalçılığa qarşı mübarizə üzrə zəruri tədbirləri davam etdirməkdədir.

Dekabrın 29-da Xəzər dənizinin cənub istiqamətində dövlət sərhədinin mühafizəsi üzrə xidməti təşkil edən sərhəd gözetçi gəmisi tərəfindən Neftçala rayonunun Həsənabad kəndi istiqamətində iki üzmə vasitəsi müşahidə olunub. Tanınma üçün zəruri tədbirlər həyata keçirilərək hər birində iki nəfər heyət üzvü olan "Bayda" tipli üzmə vasitələri olmaları müəyyən edilərək, Sərhəd gözetçi gəmisinin "Dayan" komandasına tabe olmayan şəxslər üzmə vasitəsinin sürətini artıraraq ərazidən şərqə doğru uzaqlaşmağa cəhd edib, əlavə iki sərhəd gözetçi gəmisinin cəlb olunduğu axtarış-təqibmə əməliyyatı nəticəsində baydalar sahil nəzarəti bölmələri ilə qarşılıqlı əlaqədə saxlanılıblar.

Qeyri-qanuni olaraq baydalarda rejim sularına çıxmış şəxslərin Neftçala şəhər sakinləri 1982-ci il təvəllüdü İsayev Təhər Tahir oğlu, 1977-ci il təvəllüdü İsayev Rəhim Tahir oğlu, Neftçala rayonunun Bankə qəsəbəsinin sakinləri 1977-ci il təvəllüdü Nağıyev Səlim Ayaz oğlu və 1977-ci il təvəllüdü Əliyev Xəyyam Bəxtiyar oğlu olmaları müəyyən edilərək, Həmin gün sərhəd gözetçi gəmisi tərəfindən Neftçala rayonunun Şirvanlı kəndi istiqamətində sülhün qaranlıq vaxtı kiçik həcmli üç üzmə

vasitəsi aşkarlanıb. Sərhəd gözetçi gəmisinin "Dayan" komandasına tabe olmayaraq, sürət artırmaqla cənub-

şərqə doğru ərazidən uzaqlaşan üzmə vasitələri təqib edilərək, hərəkət zamanı həmin üzmə vasitələrindən dənizə

qutuya bənzər əşyaların atılması müşahidə olunub.

Qaranlıq hava şəraitində dənizə atılmış əşyaların axtarışı üçün digər sərhəd gözetçi gəmisi cəlb olunub, təqibi davam etdirilən kiçik həcmli üzmə vasitələri cənub-şərq istiqamətində Azərbaycan Respublikasının ərazi sularını tərk edərək müşahidədən itiblər. Nəticədə əşyaların atıldığı dəniz sahəsinə baxış nəticəsində 60 qutu aşkarlanıb, qutuların içərisində 5916 blok, hər blokda 10 ədəd olmaqla 59160 ədəd müxtəlif növ siqaret olduğu müəyyən edilərək.

Bununla yanaşı, Xəzər dənizinin cənub istiqamətində İran İslam Respublikasından qaçaqmalçılıq yolu ilə Azərbaycan Respublikasına narkotik vasitələrin keçirilməsinin qarşısı alınır, dəniz istiqamətindəki narkotik vasitələrinin 1 ədəd selofan torbanın içərisində ümumi çəkisi 745 qram narkotik vasitəyə (515 qram marixuanaya, 230 qram heroinə) oxşar maddə aşkarlanaraq götürülüb.

Qeyd edilən bütün faktlar üzrə əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilir.

"Azərbaycan"

Paytaxtın kommunal xidmətləri üçün yeni texnikalar alınıb

Dövlət başçısı İlham Əliyevin şəhər təsərrüfatı və kommunal xidmətlərinin daha da təkmilləşdirilməsi, bu istiqamətdə həyata keçirilən işlərin yeni səviyyəyə çatdırılması ilə bağlı Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti qarşısında qoyduğu tapşırıqlar uğurla icra edilir.

Bu işlər çərçivəsində paytaxt sakinlərinə göstərilən xidmətlərin səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi məqsədilə Prezidentin ayırdığı maliyyə vəsaiti hesabına ötən il Bakı şəhər kommunal təsərrüfatı xidmətləri üçün müasir tələblərə tam cavab verən Almaniya istehsalı olan kommunal təyinatlı yeni avtonəqliyyat vasitələri və mexanizmlər alınıb və bu il də bu işlər davam etdirilir.

Ölkəmizin müharibə şəraitində olmasına və koronavirus pandemiyası ilə mübarizə tədbirlərinin genişləndirilməsinə baxmayaraq, ümumilikdə bu il alınması nəzərdə tutulan xüsusi təyinatlı avtonəqliyyat vasitələrinin 16-sı noyabr ayında Bakıya gətirilib və onların istismarına başlanılıb. Dünən isə daha 10 ədəd kommunal təyinatlı avtonəqliyyat vasitəsi gətirilib.

Yeni texnikaların tətbiqi kommunal xidmətlərin mövcud avtoparkının yeniləşməsinə və əhaliyə göstərilən kommunal xidmətlərin səviyyəsinin daha da yüksəldilməsinə səbəb olacaqdır. Texni-

ka sayının artırılması şəhərin müxtəlif rayonlarında məişət tullantılarının vaxtında daşınmasına və şəhərin ekoloji durumunun yaxşılaşdırılmasına müsbət təsir göstərəcəkdir.

Bakı Şəhər Mənzil Kommunal Təsərrüfatı Departamentinin avtonəqliyyat qarajında təşkil olunmuş təqdimat mərasimində yeni gətirilmiş xüsusi təyinatlı avtonəqliyyat vasitələri və mexanizmlər, onların texniki göstəriciləri barədə ətraflı məlumat verildi. Bildirildi ki, müxtəlif həcmli və təyinatlı bu texnikalar həm də Bakı şəhərində Böyük Britaniyanın Mott MacDonald şirkətinin iştirakı ilə həyata

keçirilən bərk məişət tullantılarının yığılması, daşınması və çeşidlənməsi layihəsinin paytaxtın digər rayonlarında da tətbiq edilməsi işlərində böyük kömək olacaqdır. Yeni, müasir texnikaların tətbiqi şəhərimizin sanitariya təmizliyinin yaxşılaşdırılmasına, ətraf mühitin və sağlamlığımızın qorunmasına, yeni ekoloji, sanitariya mədəniyyətinin formalaşmasına böyük təsir göstərərək, Bakı şəhərinin dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biri olmasına yardımçı olacaqdır.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Günay Bank

2020-ci il Azərbaycan üçün Zəfər ili kimi tarixə yazıldı.

Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev əfsanəvi bir sərkərdə olaraq müzəffər Ordumuzla 44 günlük Vətən müharibəsində Qarabağı işğaldan azad etdi. 2021-ci il isə Qarabağın dirçəliş ili kimi tarixə düşəcək. Qədəmləri uğurlu olsun!

Azərbaycan xalqını
31 Dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının
Həmrəyliyi Günü və Yeni ilin gəlişi
münasibətilə təbrik edirik

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

FHN-in Vətən müharibəsində iştirak etmiş mülki işçilərindən bir neçəsi göstərdikləri şücaətə görə medallarla təltif olunublar

Ağayev Fəxrü Ağarza oğlu

Sadıqov Nail Novruz oğlu

Cəlilov Sadiq Üllaxa oğlu

Vəliyev Yasın Fəyaz oğlu

Əzəli Azərbaycan torpaqlarını 30 ilə yaxın müddətdə işğal altında saxlayan Ermənistan silahlı qüvvələrinin bu il sentyabrın 27-də törətdiyi genişmiqyaslı hərbi təcridə cavab olaraq Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin göstərişi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusu əks-hücum əməliyyatı həyata keçirib və qısa müddətdə düşməni sarsıdıcı məğlubiyyətə uğrattı.

Cəmi 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Azərbaycan böyük Zəfər qazandı. Düşməni diz çökdürərək işğal altındakı torpaqlarımızı azad edən qəhrəman Azərbaycan Ordusu tarix yazdı və ölkəmizin ərazi bütövlüyünü təmin etdi.

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) Mətbuat xidmə-

tindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, FHN-in hərbi qulluqçuları və xüsusi rütbəli əməkdaşları torpaqlarımızın işğaldan azad olunması ilə əlaqədar əməliyyatlar çərçivəsində fəvqəladə halların, o cümlədən düşmənin mermi və raket zərbələri nəticəsində yaranan dağıntı və yanğınların qarşısının alınması, nəticələrinin çevik aradan qaldırılması, zərərçəkmişlərin xilas edilməsi, təxliyəsi, döyüş bö-

Şahid

Səfərov Rzaqul oğlu

gəsində yaşayan insanların gündəlik təminatı, habelə digər istiqamətlərdə xidməti vəzifələrini layəqətlə yerinə yetirməsi ilə yanaşı, həm də mülki vəzifələrdə olan işçilərdən də Azərbaycan Ordusunun tərkibində döyüşlərdə bilavasitə iştirak edərək şəxsi döyüş yolu keçənlər olub.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə həmin əməkdaşlar

sırasından Vətən müharibəsində göstərdikləri şücaətə görə Cəfərov Sadiq Əliqası oğlu "Cəbrayılın azad olunmasına görə", Sadıqov Nail Novruz oğlu "Füzulinin azad olunmasına görə" və "Qubadlıın azad olunmasına görə", Ağayev Fəxrü Ağarza oğlu "Suqovuşanın azad olunmasına görə" və Vəliyev Yasın Fəyaz oğlu "Ağdamın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif ediliblər.

Qeyd edək ki, mənfur Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhə bölgəsindən kənar da yerləşən yaşayış məntəqələrini intensiv mermi və raket atəşlərinə məruz qoyması nəticəsində xidməti vəzifələrini yerinə yetirərək nazirliyin əməkdaşı Şəfiyev Rəşad Vəqif oğlu şəhid olub.

Vətən uğrunda canını fəda etmiş bütün şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyir, yaralıların tezliklə sağalmasını arzu edirik. Qarabağ Azərbaycandır!

GCM GLOBAL ENERGY AZERBAIJAN

"Global Energy Azerbaijan"

şirkəti və onun törəmə şirkətləri

Azərbaycan xalqını

"Absheron Operating Company"

"Binagadi Oil Company"

"Karasu Operating Company"

"Shirvan Operating Company"

"Neftechala Operating Company"

31 Dekabr -

Dünya Azərbaycanlılarının
Həmrəyliyi Günü, Yeni il

və Azərbaycanın ərazi
bütövlüyünün təmin
olunması münasibətilə
təbrik edir

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Coca-Cola

şirkəti

Azərbaycan xalqını

31 Dekabr -

Dünya Azərbaycanlılarının

Həmrəyliyi Günü və

2021-ci ilin

gəlişi münasibətilə

təbrik edir

Müharibə və hərbi xidmət vəzifələrini yerinə yetirməklə əlaqədar əlilliyi olan 100-dək şəxsə avtomobil verilib

Prezident İlham Əliyevin uğurlu sosial siyasəti müharibə, hərbi xidmət vəzifələrini yerinə yetirməklə, habelə Çernobil AES-də hərbi xidmətlə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin sosial müdafiəsi, o cümlədən onların avtomobillə təminatı tədbirlərinin də ildən-ildə uğurla davam etdirilməsinə imkan verib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Anar Kərimov həmin kateqori-

yalardan olan vətəndaşlara nazirlik tərəfindən 96 avtomobilin təqdim edilməsi tədbirində vurğulayıb.

Nazir müavini bildirib ki, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Ordumuzun torpaqlarımızı işğaldan azad etməsi kimi möhtəşəm Zəfəri ilə əlamətdar olan 2020-ci ildə ölkəmizdə sosial sahədə də mühüm addımlar atılıb. Sosial müdafiə və aktiv məşğulluq proqramları uğurla davam etdirilib və daha da genişləndirilib.

“Bakı Abadlıq Xidməti” MMC

Azərbaycan xalqını

31 Dekabr -

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Qarabağın inkişafında mühüm mərhələ olacaq 2021-ci il münasibətilə təbrik edir

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

31 DEKABR

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə xalqımızı ürəkdən təbrik edir, doğma Azərbaycanımıza həmrəylik və uğurlu yeni il arzu edirik.

Matanata

Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarının 100 illik tarixindən bəhs edən kitab işıq üzü görüb

Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarının 100 illik tarixindən bəhs edən “Azərbaycan təhlükəsizlik orqanları - 100 il. Təhlükəsizlik tariximizin səhifələrindən (1919-2019)” adlı kitab işıq üzü görüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, nəfis tərtibatlı kitabda ölkəmizin xüsusi xidmət strukturlarının yaranması tarixi barədə məlumat verilir, mənalı ömrünün 25 ilini Azərbaycanın təhlükəsizlik orqanlarında xidmətə həsr etmiş Ümummilli Lider Heydər Əliyevin peşəkarklıq məktəbinin nümunələri təqdim olunur.

Nəşrdə Ulu Öndərin və onun siyasətində layiqli davamçısı, Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin təhlükəsizlik və xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları ilə görüşlərindəki nitqləri və təbrikləri, həmçinin bu mühüm dövlət təsisatının müasir tələblərə uyğun təkmilləşdirilməsi, inkişafı, maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi məsələlərinə diqqət və qayğısını əks etdirən hüquqi aktlar yer alır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Mətbuat xidmətinin, AZƏRTAC-ın və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin İctimai əlaqələr şöbəsinin materiallarından və fotoarxivindən istifadə edilmiş kitabın “Ön söz əvəzi”ndə qeyd olunur ki, müasir Azərbaycan dövlətçiliyi qədim və şanlı tarixi köklərə, yüz illər boyu nasıldən-nəsle ötürülən ənənələrə bağlıdır. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin həmyaşdı kimi Azərbaycan təhlükəsizlik orqanları da zəngin və keşməkeşli yol keçib. 2019-cu ildə Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarının yadrladmasının 100 ili tamam olub. Milli yaddaşda özünəməxsus yeri və rolu olan xüsusi xidmət orqanlarının təşəkkülü və formalaşması xalqımızın taleyi və inkişaf mərhələləri ilə sıx bağlıdır.

Vurğulanır ki, Azərbaycan dövlət təhlükəsizliyinin təminatı sistemi Ulu Öndər Heydər Əliyevin vətənpərvərlik irsinə və peşəkarklıq məktəbinə əsaslanır. Ömrünün 25 ilini xüsusi xidmət orqanlarında fəaliyyətə həsr edən

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin dövlətçilik ənənələrinin və amallarının yaşadılması Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarının fəaliyyətinin dəyişməz prinsipidir. Bu prinsipin əsasında dövlət müstəqilliyinin əbədiyyətinin və dönməzliyinin qorunması, sabitliyin və təhlükəsizliyin etibarlı təmin olunması, işğal altındakı ərazilərimizin azad edilməsi, ölkəmizin hərtərəfli inkişafı və daha da qüdrətlənməsi dayanır.

Ümummilli Liderin siyasətində kurşunun layiqli davamçısı, Prezident İlham Əliyevin 2015-ci il 14 dekabr tarixli Fərmanına əsasən, xüsusi xidmət orqanlarının fəaliyyətinin səmərəliliyini artırmaq və dövlət idarəetmə strukturunu təkmilləşdirmək məqsədilə Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti və Xarici Keşfiyyat Xidməti yaradılıb.

Yeddi hissədən ibarət nəşrin birinci hissəsində ölkəmizdə xüsusi xidmət orqanlarının Cümhuriyyət dövründən müstəqilliyin bərpasına qədər olan dövrdə əhatə edən tarixindən ətraflı bəhs olunur. “Heydər Əliyev - Azərbaycanın təhlükəsizlik orqanlarının milli mənafehlərə xidmət edən dövlət təsisatı kimi formalaşması prosesinin banisi” adlı ikinci hissədə Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarının fəxri rəhbəri, ömrünün 25 ilini ölkəmizdə xüsusi xidmət orqanlarında xidmətə, bu sahənin inkişafına və milliləşməsinə həsr etmiş Ulu Öndər Heydər Əliyevin fəaliyyəti əksini tapır. Həmçinin Ümummilli Liderin əfsanəvi qəh-

rəman Mehdi Hüseynzadənin tarixi xidmətlərinin üzə çıxarılmasında misilsiz rolu, dahi şəxsiyyətin 1960-1970-ci illərdə Azərbaycan əleyhinə yönəlmiş erməni-daşnak qüvvələrinin məkrli planlarına qarşı qətiyyətli mübarizəsi və digər məsələlər geniş işıqlandırılır.

“Heydər Əliyevin şanlı dövlətçilik irsi milli təhlükəsizliyin təminatı üçün tükenməz mənbədir” adlı hissədə Ulu Öndərin müstəqil Azərbaycan milli təhlükəsizlik orqanlarının inkişafına ali diqqət və qayğısından, xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları ilə görüşlərindən, bu sahənin ən müasir tələblər səviyyəsinə yüksəldilməsi istiqamətində görülən işlərdən ətraflı söz açılır.

“Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarının tarixində yeni mərhələ” adlı hissədə Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində ölkəmizin milli maraqlarını qorumağa qadir olan güclü və ən müasir tələblərə cavab verən, milli birlik və həmrəylik, vətənpərvərlik və dövlət sədaqət prinsipini rəhbər tutan xüsusi xidmət orqanlarının səmərəli fəaliyyəti, beynəlxalq əməkdaşlığı ilə bağlı maraqlı məlumatlar oxuculara təqdim olunur.

Nəşrdə həmçinin Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının 25 illik səmərəli fəaliyyətinin və bu qurumun müharibə qurbanlarının taleyində oynadığı mühüm rolundan bəhs edilir. Eləcə də milli təhlükəsizlik orqanlarının əməkdaşları olan Azərbaycanın Milli Qəhrəmanları haqqında məlumat verilir, qurumun fəaliyyətinin ən müasir tələblər səviyyəsində təşkil, maddi-texniki bazanın və əməkdaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində görülən işlər əksini tapır.

Latınca “achivin” sözünün mənası “Hökumət idarəsi” anlamına gəlir. Sənəd və materialların saxlanıldığı yer əvvəllər belə adlanırdı. Tarixi hadisələri özündə əks etdirən, gələcək nəsillər üçün çox güclü məlumat mənbəyi olan arxiv sənədləri hər bir xalqın və dövlətin qiymətli mənəvi sərvəti sayılır. Məhz bu qiymətli sərvətin mühafizəsində, onların qorunub saxlanılmasında dövlət arxivlərinin böyük xidməti var.

Ölkəmizdə arxiv quruculuğunun maraqlı tarixi var. “Vahid Dövlət Arxivi Fondunun təşkil edilməsi və Xalq Maarif Komissarlığı yanında Mərkəzi Dövlət Arxivinin yaranması haqqında” 13 dekabr 1920-ci il tarixli dekreti ilə Azərbaycan arxiv işinin əsası qoyulmuşdur. Bu dekretə əsasən, 1920-ci ilin aprel ayında 26-nə qədər fəaliyyət göstərmiş bütün idarələrə sənədlərin Mərkəzi Dövlət Arxivinə təhvil verilməsi tapşırılır. 1921-ci ilin yanvarında Bakıda fəaliyyətə başlayan Azərbaycan SSR Mərkəzi Dövlət Arxivi Qafqazda ilk dövlət arxivi olmuşdur.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 2 dekabr 2002-ci il tarixli Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının Milli Arxiv İdarəsi yaradılmışdır. Hazırda Milli Arxiv İdarəsinə tabe olan respublika əhəmiyyətli 7 dövlət arxivi və Dövlət Arxivinin 15 filialı, Naxçıvan MR Dövlət Arxivi və 57 rayon, şəhər arxivləri fəaliyyət göstərir. Şabran Rayon Dövlət Arxivi 1930-cu ildə təşkil edilmişdir. Bu arxiv Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 1967-ci il tarixli 457 sayılı qərarı ilə təşkil edilmiş Respublika Dövlət Arxivinin Quba Filialının tərkibinə daxil edilmişdir. Şabran Rayon Dövlət Arxivi hər rübdə bir dəfə filial qarşısında gördüyü işlər barədə hesabat verir, həmçinin filial tərəfindən metodiki kömək və göstərişlər alır.

Rayon icra hakimiyyəti başçısının inzibati ərazi vahidi üzrə nümayəndəlikləri, bütün bələdiyyələr, sənədləri dövlət arxivinə təhvil verməli olan digər idarə və təşkilatlar cari ilin yanvar ayının ilk gününə qədər, keçmiş təşkilatlar isə keçmiş tarixinə qədər toplanmış daimi xarakterli və arxiv xarakterli (əmr kitabları və əməkhaqqı cədvəlləri) sənədləri arxiv qaydaları üzrə tam sahmana salaraq Dövlət Arxivinə təhvil ver-

məlidirlər. Bu sənədlərin itməsi həmin təşkilatda işləmiş neçə-neçə insanın gələcəkdə pensiyaya çıxarkən problemlərinin yaranmasına səbəb ola bilər.

Azərbaycan Prezidentinin 2 dekabr 2002-ci il tarixli “Azərbaycan Respublikasında arxiv işinin təkmilləşdirilməsi haqqında” Fərmanına uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 16 fevral 2004-cü il tarixli 12 sayılı qərarında Şabran Rayon Dövlət Arxivinin yeni bina ilə təmin edilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Şabran Rayon Dövlət Arxivi üçün yeni otaqlar ayrılıb. Lakin həmin otaqlarda həddindən artıq rütubət olduğu üçün arxiv sənədlərinin mühafizəsi çətinlik yaradır. Otaqlardakı rütubət qısa müddət ərzində aradan qaldırılmasa, saxlanılan sənədlər müəyyən müddətdən sonra yararlısız vəziyyətə düşə bilər. Sənədlərin eksəriyyəti açıq halda rəflərdə və döşəmədə saxlanılır.

Rayon dövlət arxivinin sənədləri rayon ərazisində fəaliyyət göstərən və Azərbaycan Respublikası Milli Arxiv İdarəsinin Mərkə-

zi Ekspert Yoxlama Komissiyası tərəfindən təsdiq olunmuş idarə və müəssisələrdən qəbul edilir.

Əgər hər hansı bir təşkilat keçirilməyə və ya xidmət fəaliyyəti davandırılarsa, o zaman təşkilatın müdiriyyəti əsasında onların şəxsi heyətinə aid əmrir kitabları və əmək haqqı cədvəlləri saxlanılmaq üçün tərəfimizdən qəbul olunur. Həmin sənədlərin qəbulunda Azərbaycan Respublikası Dövlət Arxivinin Quba Filialının Ekspert Yoxlama Komissiyası tərəfindən təsdiq olunur.

Şabran Rayon Dövlət Arxivinə qəbul olunan sənədlərin siyahısı Azərbaycan Respublikası Dövlət Arxivinin Quba Filialının Ekspert Yoxlama Komissiyası tərəfindən təsdiq olunur.

Rayon arxivində mühafizə olunan saxlanılan sənədlərin saxlama müddəti bitdikdən sonra qanunvericiliyə uyğun olaraq dövlət əhəmiyyətli sənədlər Azərbaycan Respublikası Dövlət Arxivinin Quba Filialına təhvil verilir.

Hazırda rayon arxivində mühafizə olunub saxlanılan ən uzunmüddətli sənədlər 1938-ci ildən başlayan ayrı-ayrı kəndlər üzrə tərtib edilmiş təsərrüfatbaşına ki-tablardır. Müraciətlər müxtəlif sahələri əhatə edir. Ən çox müraciət isə iş stajı və fərdi mənzil tikintisi üçün olan torpaq ayırmalarına aiddir.

Rayon dövlət arxivinin problemi öncə yerləşmə məkanı ilə bağlıdır. Hazırda rayon dövlət arxivində 86 fond üzrə mühafizə olunan 8429 saxlama vahidi mövcuddur. Həmin işlərin 3250-si xüsusi arxiv qutularına yerləşdirilmişdir. Qutuları açıq halda saxlanılır. Rayon dövlət arxivinin açıq halda saxlanılan sənədlərinin mühafizəsi üçün xeyli sayda arxiv qutusunun ehtiyacı var. Mühafizəxana da arxiv sənədlərinin mühafizəsi üçün qənaətbəxş deyildir. Rütubət çox olması sənədlərin fiziki halına təsir edir. Fond otağının kiçik olmasına görə əlavə rəflərin quraşdırılması mümkün deyildir. Şabran Rayon Dövlət Arxivi üçün sənədlərin daha yaxşı mühafizəsinin təmin edilməsi məqsədilə binanın olması vacibdir.

Əlbəttə, qeyd edilən problemlərin həlli arxiv idarələrinə vaxtaşırı üz tutan vətəndaşların müraciətinə operativ cavab verməyə də kömək edərdi. Axı arxiv idarələri vətəndaşların tez-tez müraciət etdiyi vacib dövlət strukturlarından biridir.

Leyla QULIYEVA,
Şabran Rayon Dövlət Arxivinin müdiri

Happy New Year

Dünya Azərbaycanlılarının
Həmrəyliyi Günü
münasibətilə
Azərbaycan Xalqını
təbrik edirik.

Ən xoş arzularla
Yeni İliniz mübarək!

TEKFEN İNŞAAT
TEKFEN CONSTRUCTION

B İ L D İ R İ Ş

Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən kompüter avadanlıqlarının satın alınması üzrə 17.11.2020-ci il tarixdə keçirilən kotirovka sorğusu prosedurunda "INNOVATİV LAYİHƏLƏR MƏRKƏZİ" QSC qalib elan olunmuşdur.

Qalib gəlmiş təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

"Azərbaycan" qəzetinin 01 dekabr 2020-ci il tarixli sayında dərc edilmiş və dövlət satınalmalarının vahid internet Portalında (<https://www.etender.gov.az>) Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu tərəfindən keçirilən elektron satınalmada (eTender) zəlzələ və hər növ vibrasiya bildirici detektorların satın alınması üçün təklif vermiş iddiaçıların sayı üçdən az olduğundan "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 11-ci maddəsinə əsasən, bu LOT üzrə eTenderin davamından imtina edilmişdir.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən Şamaxı Şəhər Nümayəndəliyinin inzibati binasının təmiri işlərinin satın alınması üzrə 17.12.2020-ci il tarixdə keçirilən kotirovka sorğusu prosedurunda "MALA.AZ" MMC qalib elan olunmuşdur.

Qalib gəlmiş təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən abadlıq üçün mal, material və avadanlıqların satın alınması üzrə 04.12.2020-ci il tarixdə keçirilən kotirovka sorğusu prosedurunda "BAKPRINT" MMC qalib elan olunmuşdur.

Qalib gəlmiş təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

Yanvar ayına olan hava proqnozu

Milli Hidrometeorologiya Xidmətinin məlumatına görə, yanvar ayında havanın orta aylıq temperaturunun iqlim normasına yaxın olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarı əsasən iqlim normasına yaxın, bəzi ərazilərdə isə normadan bir qədər çox olacaqdır. Birinci ongunlüyün birinci yarısında ölkə ərazisində hava şəraitinin sabit keçəcəyi proqnozlaşdırılır.

Xidmətdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Bakıda və Abşeron yarımadasında orta aylıq temperaturun 3-5° isti olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxındır. Ayın ikinci yarısında isə orta sutkalıq temperatur 3° şaxtadan 2°-dək isti olacaqdır. Gecələr havanın temperaturunun 1-5° isti, üçüncü ongunlüyün bəzi günlərində 2-5° şaxta, gündüzlər 6-11° üçüncü ongunlüyün bəzi günlərində 0-3° isti olacağı ehtimalı var. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə bir qədər normadan çox (norma 18-28 millimetr) olacağı ehtimal edilir. Naxçıvan Muxtar Respublikasında orta aylıq temperaturun 0-4° şaxta olacağı gözlənilir ki, bu da iqlim normasına yaxındır. Gecələr havanın temperaturunun 3-8°, bəzi günlərdə 15-20° şaxta, gündüzlər 3-8° isti, bəzi günlərdə 0-5° şaxta olacağı proqnozlaşdırılır. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə bir qədər normadan çox (norma 14-25 millimetr) olacağı bildirilir. Yuxarı Qarabağ:

Xankəndi, Şuşa, Xocalı, həmçinin Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, Daşkəsən, Gədəbəy rayonlarında orta aylıq temperatur 1-4° şaxta olacaqdır. Bu da iqlim normasına yaxındır. Gecələr havanın temperaturunun 3-8°, bəzi günlərdə 15-20° şaxta, gündüzlər 2-7° isti, bəzi günlərdə 2-7° şaxta olacağı bildirilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı (norma 16-24 millimetr) proqnozlaşdırılır.

Gəncə şəhərində, Qazax, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında orta aylıq temperatur 1-3° isti olacaqdır. Bu da iqlim normasına yaxındır. Gecələr havanın temperaturunun 0-5° isti, bəzi günlərdə 5-10° şaxta, gündüzlər 5-10° isti, bəzi günlərdə 2° şaxtadan 3°-dək isti olacağı gözlənilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın (norma 10-32 millimetr) olacaqdır.

Balakan, Zaqatala, Qax, Şaki, Oğuz, Qəbələ, İsmayilli, Ağsu, Şamaxı, Siyazan, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında orta aylıq temperaturun 2° şaxtadan 2°-dək isti olacağı proqnozlaşdırılır. Bu da iqlim normasına daxildir. Gecələr havanın temperaturu 1-6°, bəzi günlərdə 8-13°, yüksək dağlıq ərazilərdə 20-25° şaxta, gündüzlər 5-10° isti, bəzi günlərdə 0-5° şaxta olacaqdır. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın olacağı (norma 22-49 millimetr) gözlənilir.

Mərkəzi Aran: Mingəçevir və Şirvan şəhərində, Yevlax, Göyçay, Ağdas, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında orta aylıq temperaturun 3-5° isti olacağı bildirilir. Bu da iqlim normasına yaxındır. Gecələr havanın temperaturunun 2-7° isti, bəzi günlərdə 1-6° şaxta, gündüzlər 6-11°, bəzi günlərdə 0-3° isti olacağı ehtimal edilir. Aylıq yağıntının miqdarının iqlim normasına yaxın, bəzi yerlərdə isə bir qədər normadan çox olacağı (norma 63-98 millimetr) gözlənilir.

Qeyd edək ki, çoxillik meteoroloji müşahidələrə görə, yanvar ayında Bakı şəhərində ən yüksək temperatur 1979-cu ilin yanvar ayının 4-də qeydə alınıb və həmin gün havanın maksimal temperaturu 22.3° isti olub. Ən soyuq gün isə Bakıda 1907-ci ilin yanvar ayının 24-də müşahidə edilmişdir. Həmin gün havanın minimal temperaturu 11° şaxta təşkil edib.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti 539-49-20

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov, komissiyanın üzvləri və katibliyin rəhbərliyi Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin sədri Əhməd Əhmədovə özizi

KAMAL MUXTARLININ

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi agentliyin "7Nə-İ Yol İstismarı" MMC-nin direktoru

ƏLİKRAM CAVADOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi agentliyin sabiq əməkdaşı

ƏLİKRAM PƏNAHOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Sumqayıt Dövlət Universitetinin rektorluğu və Həmkarlar İttifaqı Komitəsi İnformasiya texnologiyaları və proqramlaşdırma kafedrasının professoru Məhəmməd Əhmədova qızı, universitetin İnformasiya və kompüter texnikası kafedrasının dosenti

HİCRAN MƏHƏMMƏDLİNİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri,
Məhəmməd Pənahov prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühəsibətiq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnmə, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlarla bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 7348
Sifariş 3009
Qiyməti 40 qəpik